

Молода Україна

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ МОЛОДІ

РІК ВИДАННЯ XXIX

ВЕРЕСЕНЬ — 1979 — SEPTEMBER

Ч. 281

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

V. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Muchajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M.
G. P. O. Adelaide,
S. Australia

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: В. ПЕДЕНКО

Редагує Колегія:

В. Вакулівський, Л. Ліщина,
М. Смир, Ю. Криволап,
В. Родак, А. Лисий, О. По-
шиваник, Л. Павлюк.

Адміністратор З. Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

in USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. PEDENKO
18 Henderson Ave.
Thornhill, Ont., Canada
L3T 2C0

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні	9.00 доларів
Ціна одного примірника:	1.00 дол.
В Австралії	6.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника:	70 центів
В Англії і Німеччині	7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника:	80 центів (америк.)
В усіх інших країнах Європи	6.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника:	65 центів (америк.)
В усіх країнах Південної Америки	5.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника:	50 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає остан-
нє число журналу, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтерна-
ціональні купони (International coupon) на суму 25 канадських
центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів
не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Т. Шевченко, Л. Глібов, М. Руденко, М. Рильський, Р. Барагені, О. Олесь. Станьмо в обороні Києво-Печерської Лаври. Соборне послання Єпископату Української Православної Церкви. Л. Павлюк — Вакації. А. Шевченко — Відбувся 13-ий табір виховників. Митр. М. Овчаренко — Про сенс існування світу і людини. А. Лисий — Це не може статися мені. А. Юрніак — Пісні України. Резолюції. З одумівського життя і праці.

На обкладинці: Учасники 13-го табору виховників Юного ОДУМ-у.
Перший зліва комендант табору Віктор Педенко.

Одумівська оселя "Київ", липень 1979 р.

Фото Вас. Антика

**

НАД ДНІПРОМ

Нудно мені, тяжко — що маю робити?
 Молитися Богу? Так думка не та!
 Не рад би, ей-богу, не рад би журитись,
 Та лихо спіткало, а я сирота.
 Нема кому в світі порадоньки дати,
 Нема з ким прокляту журбу поділити,
 Ніхто не пригорне, як рідная мати,
 Ніхто не спитає: "Що в тебе болить?"
 Зелена діброва — та що мені з того,
 Що вона зелена в чужому краю!...
 Цураються люди мене, як чужого,
 А чи привітають — жалю завдають!
 Вони п'ють, гуляють, у їх доля дбає,
 А в мене немає — сміються мені:
 "Чи бачиш, меж нами ледащо гуляє!"
 Ледащо?... А за що? Що на чужині!
 Гуляйте, глузуйте... — ваша доля мати,
 А мені меж вами немає де стати.
 Я в сірій свитині, ви пани багаті,
 Не смійтеся ж з мене, що я сирота!
 Прибуде година, коли не загину, —
 Меж вами, панами, недоля моя, —
 Полину, побачу свою Україну:
 То ненька рідненька, то сестри стоять,
 В степу при дорозі — високі могили...
 Отам моя доля, там світ Божий милий!

Шумить Дніпро славний, і досі шумить;
 Всього надивився — і щастя, і горя;
 З далекого краю біжить він, біжить
 До рідного степу, до Чорного моря.

Була колись доля; траплялось тоді
 І слави чимало, багато і шкоди...
 Минулось, забулось... По бистрій воді
 Гуляють берлини, свистять пароходи.

Над берегом є там крутая гора,
 На ній бовваніє самотня могила;
 Усі її знають — старі й дівчора:
 Земля Кобзаря там навіки покрила.

Співав колись щиро, і пісня його
 Орлом бистрокрилим літала усюди;
 На Божому світі дізнався він всього —
 І слави, і ласки, і кривди Іуди...

Тече Дніпро славний, як голуб, гуде;
 Синіє туман у широкому полі;
 Стоїть над горою хрест Божий і жде
 Апостола правди і доброї долі.

СТАНЬМО В ОБОРОНІ КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ

В органі Українського Суспільно-Культурного Товариства в Варшаві "Наше Слово" з 4-го лютого 1979 р. появилася стаття "Києво-Печерському заповіднику потрібна допомога". Ця стаття є перекладом статті М. Одинця, яка появилася в московській "Правді" наприкінці 1978 р.

Передаємо частини цієї статті за УПІнформацією, УПС 4, 1979, і коментарі, підписані ініціалами МСМ.

"Високо над Дніпром горять у проміннях осіннього сонця золоті купони Києво-Печерського державного заповідника. Цій унікальній пам'ятці сивої давнини вже понад дев'ять століть. Існуючи протягом століть як історичний релігійний центр, в роки радянської влади Лавра стала місцем найцінніших музейних колекцій. Цей історично-культурний комплекс, що займає 28 гектарів, нараховує 100 будинків, з яких 40 — пам'ятки архітектури.

Останнім часом Лавру відвідує кожного року понад півтора мільйона чоловік. Велике зацікавлення серед екскурсантів викликають ближні і дальні печери, в одній з яких, за переказами, похований літописець Нестор, автор "Повісті временних літ"...

Людина, яка попаде на його територію, зустрічається з фактами неухважного ставлення до пам'яток давнини. В значній частині — це результати "діяльності" будівельників. Нині тут діє вісім різних організацій. Одні займаються ремонтом і реставрацією, другі — впорядкуванням, треті — прокладанням водопроводів і каналізації, четверті — озелененням, п'яті — ремонтом і зміцненням підземних проходів, галерей і т. д. Працюють вони нескоординовано, а що головне — надзвичайно повільно і недоброякісно. Хрестовоздвиженську церкву відновлюють сім років, галерею від ближніх до дальніх печер будують п'ять років. З 1974 р. ніяк не можуть закінчити впорядкування робіт верхньої лаври.

Протягом останніх років схвалювалися різні плани поліпшення реставрацій робіт у Києво-Печерському заповіднику. На жаль, більшість з накреслених заходів залишилася на папері... Проекти реставрації пам'яток давнини підготує декілька організацій. Ця робота розтягується на 2-3 роки. Тому-то і затримується відновлення цих пам'яток...

Серйозні перешкоди для забезпечення тут нормальних умов створюють різноманітні організації, що займають на правах орендарів приміщення

Лаври. Фарби театральних реквізитів, підприємство "Укртеамонтаж" з виробничими цехами і майстернями захиращують територію сміттям, перетворюють узбіччя холмів у звалища. В п'яти корпусах розміщений республіканський інститут підвищення кваліфікації працівників культури. Сьогодні йому приділено ще додаткові приміщення. Намагається закріпитися в заповіднику профілакторій взуттєвої фабрики Но. 1, не хочуть виселитися звідси інститут інфекційних захворювань, кінофакультет театального інституту, культосвітнє училище та інші. Зовсім дивно веде себе правління Товариства охорони пам'яток історії і культури. Ігноруючи заборону, воно розбудувало приміщення виробничих майстерень.

На території музейного комплексу розміщено гаражі ряду організацій; з шумом і галасом, отруюючи повітря вихлопними газами, їздять легкові автомашини. Сама дирекція заповідника будує гаражі впритул до пам'яток архітектури.

Відвідувачі Лаври переходячи від одного до другого музейного будинку, змушені долати не лише копиці виробничого сміття, але й проходити через захирачені подвір'я житлових будинків. Рішення про переселення мешканців з усіх будинків не виконуються.

Ціною великих зусиль були звільнені деякі будинки, що оточують "Гостинний двір", їх плянували перетворити в туристську зону. Але Київська міська рада передала будинки іншим організаціям. А приміщення дуже потрібні комплексу для організації нових музеїв, виставок, бо ж у фондах Лаври зберігаються поза увагою сотні тисяч експонатів.

Нещодавно в Києво-Печерському заповіднику виявлено крадіж рідкісних музейних цінностей, що сталося в наслідок обурливої недбалості і неухважності. Це на деякий час привернуло увагу до Лаври відповідних організацій, в результаті чого наведено порядок в обліку та зберіганні колекцій. Однак пройшло півтора-два роки і заповідник знову опинився поза увагою цих організацій. І що ж? Надійшов сигнал про зловживання в заповіднику, керівники якого, користуючись безконтрольністю з боку Міністерства культури республіки, зайнялися махінаціями майном. Цією справою тепер займається Комітет народного контролю УРСР.

На звітно-виборчих партійних зборах, які недавно відбулися, комуністи висловлювали серйозну турботу станом справ цього одного з найбільших у республіці музейних центрів. Дивну позицію займає Міністерство культури УРСР, яке трактує Лавру як пасинка. До цих пір тут не впорядкована організаційна структура, керівництво музеями існує само собі, а керівництво заповідника — само собі. В наслідок цього виникають різні неполадженні, які заважають нормальній роботі. А чому б не створити, скажімо, музейне об'єднання "Заповідник Лаври"? Тоді можна було б вирішити багато проблем.

**

Стільки М. Одинець та "Правда", а за нею й "Наше Слово". Є підстави вважати, що з усієї

правди, про яку розповів М. Одинець, редактори подали не все, а лише легшестравне...

Свідчення М. Одиця написане в дуже обережному тоні, до того обов'язуючим у советах каноном: — спочатку поглядити, щоб пізніше хоч дещо про правдиву правду сказати. Тому не оповів усього про дійсну дійсність у Києво-Печерській Лаврі і М. Одинець. Мовляв, — доспівайте собі самі. Доспівайте у чергову "ювілейну" річницю "возз'єднання", що її приоздобить Москва танцями і музиками та пишшо намальованими транспарентами і плякатами, з цинічними і нахабними закличками, кожний з яких буде починається: "слава, слава, слава!"... царям і псарям. Серед останніх, як знаємо, було чимало і нам єдинокрівних. Тож зуміймо всі, — підневільні й вільні, — вичитати на тих транспарентах і плякатах страшний докір мертвим і живим: бачили очі, що купували, — їжте хоч повилазьте!

Яка ж повинна бути реакція тих українців, що знайшлися на вольній волі? Єдина і вповні можлива це: — донести до відома всього світу про сучасний стан найбільшої святині українського народу — Києво-Печерської Лаври, про збезчещення церков у ній, про розкрадання решток ще не викрадених скарбів української культури та про обернення Лаври в місце кпин і знуцань не тільки над українським народом, але й над людською душею та кожним, хто носить ім'я Христа.

Наш протест проти всього переліченого треба виявити громадно. Кожне багатолюдне зібрання повинно відбутися під гаслом: рятуймо Києво-Печерську Лавру! Наші вчені, історики, письменники та публіцисти повинні віддати свій труд на виявлення ваги Лаври у житті української нації та її заслуги у службі людству на Сході Європи. Вони ж повинні подбати, щоб їхні праці про Лавру знайшлися в іншомовних наукових виданнях. Наша преса мусить віддати частину з своїх сторінок (хоч би на протязі біжучого року) справі порятунку Лаври. Неодзвоним, на нашу думку, є, щоб постанови і резолюції в цій справі українських організацій та крайових установ знайшлися і на сторінках іншомовної поважної преси. Знаємо, що це вельмикоштовна справа, але, — будьмо щирі, чи на це нас не стати? — зокрема тоді, коли з святого місця, до якого протоптали стежки і доріжки мільйони наших попередників, лунає крик розпачу і владне: — рятуйте скарб понад скарби нашого народу — Києво-Печерську Лавру!

Очевидно, першими на це благання зобов'язані відозватися українці-християни, без різниці до якого віровизнання вони належать. Саме тепер перебуваємо час Великого Посту, час призначений на добродійство та випробування себе самого добрими ділами, які дають людині право на зустріч з воскреслим Христом. Тож випробуймо себе у святому ділі оборони Києво-Печерської Лаври!

Києво-Печерський заповідник дорогий як музейна пам'ятка. І обов'язок усіх, хто відповідає за цю скарбницю, — проявити справжню турботу про її збереження, правильне використання реліквій давнини.

СОБОРНЕ ПОСЛАННЯ

ЕПИСКОПАТУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

ДО ЛЮБИХ СОПАСТИРІВ І ВІРНИХ В УКРАЇНІ Й ПОЗА НЕЮ СУЩИХ

Зібрані разом з представниками Церковних Управлінь, ми шлемо Вам братній привіт і Господнє благословення: МИР ВАМ!

У турботі про добро нашого побожного Народу та його Святої Церкви ми зійшлися на чергову нараду наших трьох Митрополій, щоб, покріплені молитвами, намітити далші шляхи спільної діяльності Богові на славу і народові на користь.

У різний час і різними стежками творилося церковно-релігійне життя православних українців у вільному світі, спричинивши окреме існування наших Церков у різних країнах.

Одначе існує лише одна Українська Православна Церква, хоч і складається вона з трьох адміністративно-самостійних Митрополій. Існує вона потаємно і в Україні, де навіть найжорстокіші переслідування не знівечили душі великого християнського народу нашого.

Тож, хоч і поділені кордонами, ми єдині духовно, пильнуючи заповіту апостола, який звертається і до нас словами: "Багато вас, браття, щоб ви всі говорили те саме, і щоб поміж вами не було поділення, але щоб були ви всі поєднані в однім розумінні та в думці одній" (До Коринтян I. Послання св. апостола Павла).

Як єдина Церква, ми приступаємо до відзначення тисячоліття охрещення Русі-України, — до тисячоліття існування Святої Української Православної Церкви.

Благаємо Господа, щоб цю величну річницю наш народ зміг зустрінути на звільненій Батьківщині, під дзвони київських церков, — там, де уперше відбулося масове хрещення осіяних ласкою Божою предків наших.

Вітаємо вірних у поневоленій Україні та висловлюємо подив наш за їхню мученичу стійкість у вірі. Висловлюємо також подяку вірним у вільному світі за їхню жертвенну відданість Церкві, за дотримування прабатьківських обрядів та за плекання рідної мови.

З допущу Божого, час цей став нам добою випробування. Але ми не перестаємо бути дітьми народу українського і його споконвічної Православної Церкви.

Святоші, винесені з Рідної Землі, ми збережемо і помножимо. А спромогу чинити це вважаємо за особливий вияв опіки Божої над нами.

Благодать Господа нашого, виблагана моли-

твами всіх Святих Землі Української, нехай перебуває над усіма вами!

† МСТИСЛАВ, Митрополит Української Православної Церкви в США та Української Автокефальної Православної Церкви
† МАРКО, Архієпископ Нью-Йорку
† ОРЕСТ, Архієпископ Західної Європи
† КОНСТАНТИН, Архієпископ Чикао

† АНДРЕЙ, Митрополит Української Греко-Православної Церкви в Канаді
† БОРИС, Архієпископ Едмонтону і Західної Канади
† МИКОЛАЙ, Єпископ Торонто і Східної Єпархії
† ВАСИЛИЙ, Єпископ Саскатунський, Вікарій Середньої Єпархії

Дано в Оселі Української Православної Церкви, у С. Бавнд-Брук, США, у день Українського Православ'я, першого липня, року Господнього 1979-го.

М. РУДЕНКО

■
*Мене вберіг окопний Бог
Від лицемірства й зради,
Від тих сумнівних перемог,
Яким лиш блазні раді.*

*Коли з пітьми воскресне люд,
А я впаду на полі,
Скажіть: він був не лизоблюд.
Цього мені й доволі.*

■
*Не кажіть мені, що світ земний
Схожий на безглузду веремію.
Я за нього йшов у бій страшний —
Тож, напевне, помирати вмію.*

*Невідомо, де він, кращий світ —
Звідки не дійшли ще зв'язкові.
Я шаную інший заповіт:
Треба тут навчитися любови.*

*Духом ваших пишних панацей
Люди ще ні взуті, ні зігріті.
Якщо вмієш помирать за цей —
Тебе приймуть в будь-якому світі.*

" ВАКАЦІЇ "

Урок альгебри в класі добігав до кінця. Василь Остапович, учитель і керівник класу, пояснивши останню формулу квадратного рівняння, витер свої руки, відійшов від дошки і, обвівши поглядом усіх учнів, промовив:

— Оце і є фундамент вашого дальшого прогресу у математиці. І не лише математики, але фізики і хемії. Це не важно, що ви зможете розповісти як Архімед пішов купатися у ванну і, занурюючись у воду, побачив як вода підноситься. Головне тут, це те математичне обчислення, покладене у це явище. Коли ви розв'яжете задачу, базовану на цьому явищі, — тоді ви фізику знаєте. Так само і хемія, не важні казки, а важлива та структура, та пропорція і те математичне рівняння, при якому проходять хемічні реакції. Через два місяці іспити, отже — готуйтесь.

Останні слова учителя губилися у вирії думок, що промайнули в головах учнів.

У кожного на думці були літні вакації. Через відкрите вікно долітав запах бузку і різних пахучих трав. Ці пахощі солодко п'янили і кликали в свої чари. Хотілось якнайшвидше вискочити зі школи, підставити своє обличчя весняному сонцю і вітру. Розпростерти руки і бігти та щось любити і це щось обов'язково мусіло б бути гарним.

Пролунав дзвінок. Вчитель вийшов з класу, а учні з захопленням почали обговорювати свої пляни на літо.

Поспішаючи до дому, Микола на розі вулиці побачив струнку постать Наталки. Вона йшла повільною ходою і дві її розкішні коси спадали, майже, до пояса.

— Наталя! — гукнув він.

Вона здивовано оглянулась. На нього глянули її блакитні очі.

— Миколо! — Усміхаючись, промовила вона і зупинилася.

Підійшовши до неї, Микола розповів їй про останню розмову в своєму класі та про свій плян зробити подорож річкою Удаєм під час літніх вакацій.

— Ти, уяви собі, — говорив він, — ми живемо в таких історичних місцях, але ніколи їх не оглядаємо. Ось візьми Перезолочну. Чи знаєш ти, що там, на Удаї, було затримано відділ кінноти Меншікова і це дало змогу Мазепі відійти від Полтави до Дніпра? Затримали її козаки і селяни спаливши міст через Удай. Я хотів би ці місця оглянути.

Наталка з захопленням дивилась на нього.

— Миколо, — промовила вона, — чи не могла б і я поїхати з тобою?

— Зі мною? — перепитав Микола, — я був би радий, та чи дозволять тобі батьки?

— З тобою дозволять! — впевнено промовила Наталка.

Одного гарного соняшного ранку Микола з Наталкою, на човні, підпливали до Перезолочної.

— Зверни увагу, — промовив Микола, — Удай тече долиною, а колись ця долина була вся залита водою. А он там і столітні дуби, свідки минулого, колись тут був непрохідний, дубовий ліс — Швидкий і повноводний Удай у Перезолочній. Стиснутий з обох боків крутими берегами, він швидко ніс свої води між стінами очерету.

— Ось тут, — говорив далі Микола, — проходив старий шлях з Ромнів. Цим шляхом послав Меншіков частину своєї кінноти, щоб відрізати шлях Мазепі, а сам полетів до Перезолочної, що на Дніпрі. Думав там полонити гетьмана.

Пропливши трохи далі, вони пристали до берега.

— Ходім, розпитаємо, де тут був роменський міст. — Коло берега на колоді сидів старий дід. Він пихкав люльку, а в його руках вправно бігав човник з ниткою, яким він лагодив свій ятір.

Микола з Наталкою привітались. Відповідаючи на їх вітання, дід витяг свою люльку з рота і, не поспішаючи, відклав свій ятір.

— Дідусю, — промовила Наталка, — де тут був роменський міст?

Дід деякий час мовчки дивився на них, а потім старечим голосом промовив:

— А ви ж хто будете?

— Учні ми, маємо літню відпустку і хочемо оглянути ці місця.

Дід деякий час сидів мовчки, схиливши голову. Потім повільно підвів її і з сумом у голосі промовив:

— Немає вже його, діти. Коли я був таким як ви, то пам'ятаю, що палі з моста були ще у воді, он там, на скруті. Тепер осталась там тільки гребля, коло старої верби. Одна вона й зосталася. Оповідав мені мій дід, що коли спалили міст, то москалі всім чоловікам голови рубали, а дітей і жінок у річці топили... Ідіть, діти, подивіться, — і, взявши знову човника, прийнявся за ятір.

Микола з Наталкою пішли берегом до греблі.

— Ось тут, — кинув Микола, — кінець греблі, а звідси мусів би бути міст.

Деякий час вони стояли мовчки, розглядаючи все навколо. Кожний з них думав про це саме. І повставали в їх уяві бій, дим, міст, вогні, солдати москалі, козаки... плач дітей і жінок...

Наталка підійшла до старої верби і мовчки поглядила її стару порепану кору.

— Ходім звідси, — тихо промовила вона.

Попроцавшись з дідом, вони відчалили від берега. Микола сів за весла і човен швидко вплив

на середину річки. Деякий час вони плили мовчки. Удай простягнувся перед ними у всій своїй красі. Ось він, мов би вперся у високий беріг, що поріс густим лісом і, повернувшись на південний схід, розлив свої води до густинської діброви.

— Яка краса, — промовила Наталка, оглядаючи береги. А разом з тим, після дідових слів, чогось лячно мені.

— Не переймайся, — усміхаючись, кинув Микола, — а то ще посивієш, Наталю, що я дома батькам твоім скажу.

З-під густих і довгих вії блиснули на Миколу її блакитні очі і щирий молодечий усміх розлився по берегах. Незабаром вони підплили до густого дубового гаю. З гаю виблискували золоті хрести Густинського монастиря.

— Ось тут ми й причалимо до берега і щось поїмо, — промовив Микола, скеровуючи човен до столітнього дуба, який маєстатично розпростер своє гілля над річкою.

Берег зустрів їх приємною прохолодою. Пополуднувавши, Микола з Наталкою пішли до монастиря. Ще здалека вони побачили напівзруйнований кам'яний мур, що високою стіною колись огорожував увесь монастир. За муром підносився ансамбль споруд в стилі українського барокко. Серед них особливо виділялася Троїцька церква. П'ять куполів, стисло поставлених до купи, надавали всій структурі відчуття якогось невидимого пориву у височінь. Дивись на них і відчуваєш як і тебе опановує бажання росту і стремління піднятися догори.

— Що ти знаєш про монастир? — запитав Микола.

— Знаю, що заснований він у 1600 році і що був він джерелом тієї енергії, звідки народ України брав свої сили боротися проти католицизму і силоміць накинута йому Берестейської церковної унії в 1596 році, та ще, що Тарас Шевченко часто заїжджав до монастиря та змальовував його, — відповіла Наталка.

— А про Густинський літопис чула?

— Ні.

— Отже, слухай, — промовив Микола, помагаючи їй пролізти крізь дірку у розваленому мурі, — тут зберігався один з перших українських літописів, що зберігав опис подій до 1569 року. Про боротьбу України з татарами і турками, про загарбницьку політику Польщі, що огнем і мечем накидала нам католицизм, і про славі діла гетьмана Сагайдачного, що все своє життя присвятив боротьбі з католицькою унією. Оригінал його не зберігся, але зісталися переписи, зроблені ієромонахом М. Лотоцьким у 1670 році. Ці переписи, зроблені близько до української народньої мови, є цінною пам'яткою української історіографії.

Вони підійшли до церкви і ввійшли в середину.

— Ти уявляєш собі, — продовжував Микола, — скільки людей пройшло тут перед нами. І скільки подій бачили ці стіни? З середини церкви на них війнуло пустою. Де-не-де уціліли на стінах лика святих дивилися на них з якимсь, немов би німим, докором. І відчули вони обоє, як стискається серце з жалю за втраченою славою і красою.

Наталка підступила близько до Миколи, взяла його за руку. Погляд її був скерований вгору і вона тривожно переводила свої очі з одного обличчя на друге. Потім раптово повернулася і потягла Миколу за руку.

— Давай оглянемо все з-зовні, не треба заходити до середини, а то плакати, — промовила вона. З лівого боку, біля церкви, була криниця, звідки через цементову цябрину бігла джерельна, кристалево-холодна вода. П'єш її і відчуваєш як якась, мов би, цілюща сила гамує твою спрагу і розливається по всьому тілу. І якраз, в цей момент, коли напившись води, присіли на колодці, відчули, що зв'язані вони органічно з цими стінами, з цим джерелом, що все це є частиною їх самих. Щось спільне об'єднало їх, про що можна сказати — це наше. Обдивившись усе навколо, взялися за руки і пішли до човна.

— Будемо вертатися, — промовив Микола. Наталка задумано сиділа, потім повернула свою голову до берега, звідки долітала до них пісня про козака і дівчину, про вербу і річку. На березі сиділи дівчата з граблями, видно згрібали сіно. Вони замахали руками до Наталки й Миколи.

— Пливіть до нас, — гукали вони і Микола скерував до них свій човен.

Вийшовши, вони привіталися. Дівчата обступили Наталку і захоплено розглядали її коси, її гарне обличчя і довгі вії, а одна не витримала і з щирою селянською відвертістю промовила:

— Ну й гарна ж ти!

Розсівшись знову дівчата почали розпитувати наших подорожніх, звідки вони і що роблять.

— Так то був ваш човен коло сотникового дуба? — запитала одна.

— Човен наш, — відповів Микола, — а що то за сотників дуб, то ми й не знали.

— Не знаєте про сотників дуб? — запитали дівчата.

— Ось ти, Віра, розкажи їм.

Одна з дівчат посміхнулася і, глянувши на Миколу та Наталку, промовила: — Розповідала це мені моя баба. Давно це було. Жив у Переволочний сотник Петро. Суворий був сотник. Всіх тримав у покорі і страху. Іде, бувало, селом — всякий шапку зніме і вклониться, а він лише головою кивне. Погляд вогневий, вуса довгі, а з-під шапки оселедець аж за вухо. Говорять, що було як гляне на тебе, то так і зупинить на місці. Вдівцем був і багато молодичь, та і дівчат, кидало, хоч і з страхом, у його бік мрійливі погляди. Та не такий був сотник. Мав одну дочку і вона одна ділила з ним і радість і горе... Та й часи були суворі. Правив всім цим краєм кривавий князь Ярема Вишневецький. Від Прилук до Лубень все це належало князеві, і хоч були де-не-де розкидані поодинокі вільні козацькі села, та князь на це не вважав. Все це було його! Він тут був пан! Його слово — закон! І не одну вже православну церкву віддав князь уніятам.

Було, їде селом з своїм почотом, зупиниться коло церкви, подивиться, махне пальцем якомусь ксьондзові і поїде. А ксьондз лишається з жовнірами і церква вже уніятська.

Лише в Переволочній церкві не займали. Вже як ті патери і ксьондзи не підходили до князя, як не умовляли, князь не звертав на їх улецування уваги. Не знаємо, що його стримувало? Можливо, краса цього краю, може повноводний Удай, що своїми водами, нашіптував князеві про те, що і він один з цих козаків, а може і сотник Петро? Любив Ярема Петра. Бувало говорить своїм пахолкам, що вони не рівня сотнику, що всі вони, разом узяті, не варті і в слід його стати, і що сотник чимсь нагадує йому його пращура Дмитра, прозваного в народі Байдою.

Приїде, бувало, князь до сотника, той вийде, потримає князеві вуздечку. Князь злізе, та так удвох і йдуть у світлицю. Що вони там говорили, ніхто не знав, але Ярема завжди виходив від сотника трохи людяніший і більш привітний.

Одного разу зустріла князя на порозі світлиці сотникова дочка Галя. Вклонилася низько князеві, коли той став на порозі. Вклонилася, а потім підняла голову і сміло глянула князеві в очі. Здригнулося обличчя в старого князя, щось рідне і до болю знайоме майнуло в погляді тих карих очей. Мов зачарований її красою стояв він, не маючи сили відірвати свого погляду від сотниківни. Потім узяв він дівчину за голову і мовчки, по-батьківському поцілував у голову.

Всіх вразила і зворушила ця сцена. Старий патер, що був у почоті князя, підвів очі і, простягаючи руки до неба, воздав голосну молитву шляхетності і великодушності князя.

Запримітив Галю і молодий, вродливий старшина княжих гусарів. Після того став він частим гостем в оселі сотника. Пройшов час, стала і Галя виглядати молодого шляхтича. Лише батькові боялася про це сказати, а батько спочатку не зауважив, а коли спостеріг, то було вже пізно: покохала того ляха Галя.

Знаючи, що батько ніколи не згодиться на їх шлюб, Галя умовилась з старшиною втекти Удаєм до Густинського лісу, а там мали чекаги на них коні і княжі гусари.

Як вихор влетів сотник у свою хату. Кинувся по кімнатах, а вони порожні. Хтось сказав, що бачив сотниківну з ляхом на човні. Вискочивши з хати, сотник наказав хорунжому скликати козаків, а сам з одним козаком понеслися до Густинського лісу. Знав, що там немає плавнів, Удай підходить під самий берег. І коли можна буде перейняти втікачів, то саме там. Та і старшина розумівся на військових справах. Саме тут лишив він своїх гусарів у засідці.

Потрапив сотник у засідку, вбили його гусари якраз під тим дубом. Там його, кажуть, і поховали.

— А Галя ж як? — насторожено запитала Наталка.

— Та й сотниківна не попливла далі. Приплила човном з своїм вибранцем, глянула з жахом на вбитого батька, а потім розігналася і кинулася в річку. Глибокий там Удай, навіть і тепер, а тоді і поготів, а гусари всі в панцери закуті, ніхто і не кинувся за нею. Раніше, кожний, що минав це місце, хрестився. Так мені моя баба оповідала, — закінчила Віра.

— Ну, дівчата, нам пора, — промовила одна.

Дівчата встали, обтрусили сіно зі спідниць, попрощалися і, закинувши граблі на плечі, пішли берегом. Ще довго над річкою лунав їх спів.

Микола широко закидав весла, напружуючи свої м'язи. Човен легко розсікав воду. Від цілоденного веслування боліли плечі. Веслуючи, він з тривогою поглядав на південь. Звідти насувалася чорна, грозова хмара. Вона швидко вкривала небо і довгі нитки блискавки перерізували її. Важкий гуркіт грому носився в повітрі.

— Боюсь, що не встигнемо, Наталю! — кинув Микола. — А тут по боках плавні, до берега не пристати.

— Он канава в плавнях, — вигукнула Наталка, — вона доведе до берега.

Микола, напружуючи всі сили, погнав човна до канави. В канаві він швидко зняв весла з ключиць і, взявши одне, став на кормі, пропихаючи човен вперед через латаття.

Десь позаду зашумів по Удаю дощ і важкі краплі накрили їх. Незабаром ці краплі перемінилися в зливу. Налетів сильний вітер і, пригинаючи очерет, закрутив все навколо. Штовхаючи з усієї сили човен, Микола увігнав своє весло у мильке дно і воно там осталося стреміти у воді, вислизнувши Миколі з рук. Наталка злегка ойкнула і, мов би вторячи їй, щось блиснуло і несамовитий грім вдарив біля них. Човен проплив ще метрів двадцять і майже в ту ж мить блискавка вдарила ще раз, поцілвши у весло, що стреміло над водою. Весло розлетілося на тріски. Різкий і страшний гуркіт грому поглушив їх. Якась сила звалила на дно човна і Микола намагався затулити Наталку від вітру і дощу.

Деякий час вони пролежали мовчки, притаївши дух. А буря шугала по діброві. Десь тріщали дерева і раз-у-раз спалахували блискавки.

З часом вітер почав віщухати. З-за чорної хмари блиснуло сонце і повна ясна веселка засвітилась на небі. Знову обізвались принишклі пташки і діброва почала наповнятися їх голосами. Все поверталось до життя. Змоклий до нитки, Микола виліз з човна і, бредучи канавою, потяг його до берега. Змучена і перелякана Наталка підвелася із човна і почала викручувати свої коси. Сонце ще ясніше почало світити. На березі запарувала земля. Трохи осторонь від канави стояла біленька хата. З неї вийшла молодиця, побачивши Миколу і Наталку, сплеснула руками:

— Біжіть швидше до хати та скиньте мокру одежу.

Обсушившись і напившись гарячого молока, Микола з усмішкою запитав Наталку:

— Ну, Наталю, як? Чи поїдеш зі мною і на друге літо?

Наталка ніжно глянула на нього, потім промовила:

— Обіцяй мені, Миколо, що візьмеш мене і на друге літо. За цю подорож я відчула, що і в мені тече козацька кров.

КОНЦЕРТИ З ПОДИХОМ ЧАСУ

Популярний вокально-естрадний ансамбль музичного театру української громади в Мелбурні (Австралія) відбув у травні-червні ц.р. подорож по Великій Британії. Під патронатом СУБ він відвідав більші скупчення українців з високо-мистецькими концертами. Їхні виступи — це музично-естрадний монтаж п. н. "З тобою, пісне".

Керівник музичного театру (він же піяніст ансамблю) Михайло Кліоновський абсолювент Київської і Зальцбурзької консерваторій, лектор музичного коледжу в Мелбурні. В склад ансамблю входять: п-на Ганна Цибульська — меццо-сопрано, студіювала кляс співу в Мелбурнському коледжі; пані Марія Вайсброт — сопрано, випускниця музичного технікуму в Дніпропетровську; пані Стефанія Ковалик — меццо-сопрано, солістка Львівської консерваторії; п. Ярослав Ліщинський — бас, один з основоположників відомого в Англії хору "Гомін"; п. Ярослав Царук — баритон, соліст різних хорових ансамблів.

Концертна програма складалась з чудових, маловідомих пісень тамтешніх та тутешніх українських композиторів. Разом 32 точки, що їх виконували солісти, дуети, тріо, квартети і виступи всієї групи артистів. Перелік виконаних ними творів говорить сам за себе: "Покохались три тополи" — муз. В. Шаповаленка, "Кирпата" — муз. В. Костенка, "Полонина" — муз. К. Мяскова, "Чуєш, коханий", "Біля вікон твоїх" — муз. Ю. Рожевської, "Коли розквітають каштани", "Росла калинонька" — муз. Я. Цетляра, "Розкажи мені казку", "Чарівниця" — муз. Д. Мошняги, "Рідна земля моя" — муз. А. Пашкевича, "Очі твої", "Цілуй мене" — муз. солістки ансамблю Ст. Ковалик, "Моя Україно" — муз. К. Домінченка, "Журавлі" — муз. О. Ісакова, "Мої ясени" — муз. обр. Л. Корецького, "Галичаночка", "Струмочок" — муз. Ю. Вовка, "Три поради" — муз. І. Шамо, "Сніжинки падають" — муз. В. Івасюка, "Треба йти до осені", "Два кольори" — муз. О. Білаша, "Подаруй мені Карпати", "Черемшина" — муз. М. Михайлюка, "Сивина" — муз. І. Марченка; пісня Мариці з опери "Мариця", "Згадуєш ти" з опери "Циганська принцеса" — муз. Е. Кальмана, фрагмент з муз. комедії "Фреголя" — муз. Г. Нотгауза, "Любов Карпат" — в'язанка муз. Кос-Анатольського і Б. Буєвського, "Лебедина вірність" — муз. обр. С. Ротару, "Ой заграли музики" — закарпатська пісня, "Верба" — муз. Є. Ханок, "Любіть Україну" — слова Сосюри, муз. М. Фоменка.

Щоб оминати повторень, я проминаю перелік виконавців кожної точки програми, скажу лише, що характерною рисою кожного співака і ансамблю в цілому є скромність, патріотизм, майстерність. По праву їх можна назвати артистами столічного формату.

2-го червня ансамбль зробив приємну несподіванку українцям Скандинавії. Прочитавши в товариському клубі скромне повідомлення про концерт, дехто недооцінив мистецьких можливостей гостей з далекої Австралії і пізніше дуже шкодував, що втратив рідкісну нагоду насолодитись чарами клясичного співу. Аранжери таких подорожей повинні більше турбуватись про належну публікацію. Рекляма має велике значення в театральному мистецтві, особливо для груп, які виїжджають за кордон, де про них мало хто знає. Очевидно, гості в своїй діяльності тримаються старої, як і сам світ засади, що не слова, а діла створюють їм достойну репутацію. І не помилились. Вони доказали, що мають не лише чудові голоси, але й уміють ними користатись. Гарні сукні шановних пань, що мінялись з кожним номером, доповнювали кольоритність виступів. З великим захопленням оплескували присутні їх чудовий спів. Тяжко було встановити, хто з них кращий соліст, бо всі були кращі. Все залежало від емоційної наснаги пісень репертуару. Вставанням і бурхливими оплесками слухачі відзначили сентиментальну пісню "Два кольори" — муз. О. Білаша у виконанні баса Я. Ліщинського.

Але радість і смуток завжди ходять разом. Перед концертом баритон Ярослав Царук дістав сердечний приступ і не міг співати, в наслідок чого довелось внести відповідні зміни в репертуарі. Зовсім усунули з програми останню, кульмінаційну точку "Любіть Україну". Але навіть цей нещасливий випадок мало що зменшив вартість гостинного виступу. Дякувати Богу, що все обійшлося благополучно. З полегшенням присутні зустріли вістку, що п. Ярослав Царук повернувся з шпиталю. Концерт закінчився співом національного гімну.

Після концерту керівник музичного театру маестро М. Кліоновський на моє прохання розповів про творчий шлях театру, незмінним керівником якого він є на протязі 25 років. Крім чисельних вокально-естрадних виступів, музичний театр на сценах Австралії ставив такі визначні опери й оперети, як "Наталка Полтавка", "Катерина", "Ой, не ходи, Грицю", "Сільва", "Блакитний Дунай", "На хвилях кохання".

Торкаючись питання вражень з їх подорожі в Англії, маестро подякував усім відвідувачам концертів за щирі оплески, що вони всюди нагороджували артистів театру. Він висловив признання СУБ-ові за організацію подорожі, але додав, що ревнивий протекторат його керівників зв'язував їм руки, посилали їх часом не туди, куди вони хотіли б поїхати. В Австралії патронів немає і вони не звикли до вказівок та обмежень. В них повна свобода творчості. Ідеологічне табу є приватною справою кожного. В галузі культури — всебічна співпраця, побудована на засадах бра-

терської єдності різновидів. Членів ансамблю дивує зрізничкованість, конфесійність і поляризація громадсько-політичного життя в Англії. Бражає нетерпимість естаблішменту до іновірців. За його словами, українські організації в Австралії є більш гостинні. Мистецькі групи з інших країн приймають краще, ніж прийняли їх тут. Після півторарічної подорожі вони чуються змученими і поспішають повернутись до далекої і близької їм Вікторії.

Спасибі вам, значношановні побратими долі, за вашу жертву в ім'я мистецтва. Вибачайте за невігоди, що довелось зносити під час турне.

— Нехай наше Bravo і Бравіссимо, що ми били вам, залишиться у ваших серцях, як вираз любови та подяки за радість, що ви принесли нам. Віримо, ваші гастролі благотворно вплинуть на культурне життя українців Англії. — Щастя вам, доле!

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА 1978 РІК БРАТСТВА СВ. СИМОНА В ПАРИЖІ

1. ПОСТУПЛЕННЯ:

	фр.
Дотація парафії Св. Симона в Парижі	17.000.00
Відсотки з Каси Ощадности	11.969.21
Членські внески і пожертви	22.974.28
Разом —	41.943.49

Жертводавці: Н. Н. — 12.365.00 фр., збірки братчика Д. Бакума 4.664.63 фр., пані Л. А. Долинська 1.537.28 фр., збірка пані Зиновії Мацик 407.30 фр., збірка проф. Ю. Залізняка 399.30, д-р Роман Левицький 390.40, збірка о. Протопр. Н. Плічковського 387.88; члени Братства В. та І. Турчиняки 264.62; Архиепископ Борис, Едмонтон 333.60; уповнов. пані Л. Дончук 298.78; внески братчиків Ялового, Б. Лотоцького і ін. 265.60, пожертва від невідомого 220.00, Братчик Ковалевський 200.10, внески по списку 116.65, пожертва через Канадіян Насіональ 121.01; братчик єпископ Микола Дебрил, Торонто 152.06; братчик Кузьма Саєнко 200.00, братчики Закусило і Лотоцький по 100.00, член Братства пані Троян 70.43, братчик Роніш 69.66, братчик о. Протопр. Бурко з дружиною 43.40, п. Орися Садчук 40.50, братчики К. і Л. Бризгун 40.00, братчик Степанюк 42.28, братчик Порогутський 35.66, член Братства пані Рябокінь 37.13.

Примітка: сума 453.95 фр. внесків братчиків Возняка, Закусила, Саварина, Б. Лотоцького та інших з технічних причин віднесена на 1979 рік.

2. ВИТРАТИ:

	фр.
Утримання будинку Братства	11.416.35
Організаційні і адміністративні витрати	8.451.19
Дотації для Богословських Інститутів:	
Семінарії в Бавнд Бруку і Колегії Св. Андрея (по 1000 дол.)	8.000.00
Дотації для видавництва 2-ий том творів С. Петлюри, Винниченківський фонд, твори З. Дончука для бібліотек Семінарії і Колегії і ін.	3.365.00

РИБАЛКИ

Сонце схилилось над кряжем —
Дивиться в сивий туман.
— Нумо, Івасю, наляжем!
— Нумо, Іван...

Човен. Як сковзалка, води.
Весла — блискучі мечі.
Шепіт осоками бродить,
В далях хтось пісню виводить,
Та перепілка кричить.

Там, за тією сагою,
Там, де рокити старі, —
Сивий дідусь над кугою
Зніме з тичок ятері —

На ніч тихенько розставить...
Скриє тички в куширі...
І перехристить осоки.
Щоб берегли до зорі.

Місяць і зорі високі,
Небо і води глибокі,
Зорі внизу і вгорі. —
Щоб берегли до зорі...

Сонце сховалось за кряжем,
Кануло в сивий туман.
— Нумо, Івасю, наляжем! —
Сонце сховалось за кряжем. —
Нумо, Іван...

1925

Допомогова акція (посилки в Україну і ін.)	11.147.20
Догляд могил	650.00
Різні	103.06
Разом —	43.132.80

ЗВЕРНЕННЯ

Вельмишановні Братчики і всі люди доброї волі! Ви бачите, яку роботу виконало Братство в 1978 році. Наближається 100-ліття народження Головного Отамана Симона Петлюри. Наш св. Храм названо в честь Його Ангела Хоронителя — Храм Св. Симона. В Парижі будуть відбуватися всі головні урочистості. Наш св. Храм буде вічним пам'ятником нашому незабутньому герою.

Просимо Вас отже бути меценатами нашого Храму і Братства Св. Симона.

П. С. Вписове до Братства становить 10 долярів. Річна членська вкладка — 10 долярів (в Англії — 2 фунти). Чеки слід виповняти на *Comptie Saint Simon*, які просимо висилати на адресу:

Mr. Petro Plewako
38, rue Saint Lambert, 75015 Paris, France

На кожний внесок висилається посвідку.

За Управу Братства Св. Симона
Петро Плевако, Голова

ВІДБУВСЯ XIII-Й ТАБІР ВИХОВНИКІВ ЮНОГО ОДУМ-У

На оселі ОДУМ-у "Київ" близько Аккорду, Н. Й., відбувся 13-ий з черги Табір Виховників Юного ОДУМ-у. Табір тривав від 30 червня до 14 липня 1979 р. Такого роду двотижневий табір відбувається кожного літа і його метою є приготувати учасників членів ОДУМ-у на Виховників-Кандидатів та Виховників Юного ОДУМ-у. Цьогорічний Табір був присвячений століттю з дня народження Головного Отамана Симона В. Петлюри. Програму такого Табору підготовляє й переводить у життя Постійна Команда Табору Виховників ЮОДУМ-у, яка існує при Центральному Комітеті ОДУМ-у, Комендантом є діючий Голова ЦК ОДУМ-у.

На 13-ий Табір Виховників прибули одумівці з різних філій ОДУМ-у США й Канади. Програму Табору успішно провела команда в такій складі: комендант — В. Педенко СВП, перший заступник — О. Багнівська СВП, старша бунчужна — С. Якута СВУ, старший бунчужний — В. Швець СВП, писар — Н. Павленко, ВЮО, обозний — О. Шевченко СВП та три асистенти: Н. Коновал СВП, П. Гурський ВЮО, Т. Коновал ВЮО.

Протягом двох тижнів учасники Табору прослухали тридцять одну лекцію на різні теми: організаційна структура ОДУМ-у, практичні знання (СКВУ, УККА, КУК, молодечі організації: СУМ, Пласт та інші, забезпечені організації: УНС, УБС, Провидіння... українське церковне життя, українські політичні партії — їх ідеологія і мета), психологічні підстави виховання дитини, українська преса тощо. Лекторами були переважно члени команди за винятком кількох запрошених осіб. Як засіб вивчення піонерки, в програму входила дводенна мандрівка, яка відбулася під час першого тижня.

В середу 1-го липня відбулися іспити. Під час цих іспитів кожний таборовик переводив сходами гуртка на основі заздалегідь приготованої ним програми. У п'ятницю 13-го липня відбулися іспити програми табору. Вечором того ж дня відбулася прощальна ватра з офіційною і мистецькою частинами, під час якої учасники табору склали одумівську присягу.

В останній день табору відбувся обід з батьками учасників та гостями, на якому були видані нагороди за найкращий проєкт титулярної сторінки одноднівки "Таборові Вісті" (одержала Л. Смоляк з філії в Чикаго) та найліпший допис про Симона Петлюру (одержала Олеся Коновал з філії в Чикаго). Крім того, кожного року видаються нагороди учасникам табору за найвщі оцінки з практичних і теоретичних іспитів. Цього року таке відзначення з молодших гуртків одержав П. Гайовий з філії в Міннеаполіс, а з старших гуртів — Г. Кревсун з філії в Трентоні.

Програмою спільного обіду керував комендант табору В. Педенко СВП, який в оригінальний

спосіб представив батькам і гостям життя на таборі: кожний з членів команди представляв призначену йому (їй) частину програми табору. Це дало наявну можливість батькам і гостям не лише бачити, але й чути тих, які керували табором. Це також зробило програму дуже цікавою. Після спільного обіду відбулася остання офіційна збірка з роздачею посвідок. Успішно закінчили перший рік табору та отримали посвідки Виховника — Кандидата ЮОДУМ-у чотирнадцять учасників. Шість учасників закінчили успішно другий рік табору та отримали посвідки Виховника ЮОДУМ-у.

Після видачі посвідок комендант табору В. Педенко дав традиційний останній наказ: "таборові хустки здійміть"! У відповідь, всі таборовики зняли свої сині хустки. Це один зі зворушуючих і цікавих моментів таборового життя. Потім був поданий наказ "розхід" і на тім офіційно закінчився 13-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у.

Петро КОСЕНКО

ГОРЕ

(жарт)

*Закохалась в хлопця дівчина,
Та якась така сумна.
Плаче бідна перед вінчанням,
А матуся: — Ну дурна!*

*Та чому б я так заводила?
Заміж всі дівчата йдуть...
Ось і я колись виходила...
З того, донечко, не мруть...*

*Дівка ревма розревілася
І аж зблідла на виду:
— Бач... ти з татом одружилася,
А я...*

... за чужого йду...

1979 р.

ПРИВІТАННЯ

Вітаємо Віктора Войтихова голову Коша Старших Виховників ОДУМ-у США, члена управи філії Чикаго, керівника струнного ансамблю та члена ансамблю бандуристів ОД-ДМ-у Чикаго з одруженням з Марією Вишиванюк та бажаємо їм обом щастям, здоров'я і всього найкращого у їх подружньому житті!

ЦК ОДУМ-У, УПРАВА КОША ОДУМ-У США
ТА ФІЛІЯ ОДУМ-У ЧІКАГО

ПРО СЕНС ІСНУВАННЯ СВІТУ І ЛЮДИНИ

Кожна свідома людина неодмінно ставить питання: Відкіля взявся Всесвіт і куди все прямує? Який сенс існування Світу і людини?

Від відповіді на ці питання залежить напрямок діяльності людини.

Матеріалізм раніше "одмахувався" від цих питань, кажучи, що не варт забивати голову такими питаннями. А от тепер примушений дати відповідь, бо вже багато самих матеріалістів поставило ці питання.

1) Матеріалістичний журнал "Знание — Сила", Москва, 1963, ч. 3 на стор. 20 пише: "У всіх в пам'яті тяжкі, болючі роздуми про самопізнання та сенс життя у Гоголя, Достоевського, Толстого. Та й в житті кожного настає час, коли треба полагодити свої стосунки з вічністю. І кожному знайоме бентеження, в яке іноді приводить людину ця потреба". (До речі, скажемо, що й Гоголь, і Достоевський, і Толстой відповідь знайшли не в матеріалізмі, а в християнстві).

2) Матеріаліст, доктор філософських наук А. Мислівченко в антирелігійному журналі "Наука и религия". Москва, 1975 р., пише: "Розмова про сенс життя, про сутність буття далеко не проста. Вже хоч би тому, що це питання належить до числа вічних. В сутності, кожна людина рано чи пізно ставить його сама собі, бажаючи зрозуміти, для чого вона живе. І це справа не тільки особиста; вона безпосередньо стосується і людей, що оточують її, бо від того, як людина розуміє сенс свого життя, залежить її поведінка, ставлення до людей, що навколо її... Поняття сенсу життя цілком пов'язане з питанням про природу людини, її сутності... Розв'язати проблему життя неможливо без усвідомлення себе, як особи. А це в свою чергу не можна зробити без порівняння себе з собі подібними, без усвідомлення самої ідеї існування всього людського роду і своєї приналежності до нього" (ст. 9-10). "Правильне розуміння сенсу життя утворюється тоді, коли людина спроможна розрізнити дійсні і фальшиві цінності, усвідомлює безплідність позиції індивідуалізму, безглуздість життя тільки для себе самого" (ст. 13). "Ніщо в світі не має сенсу само по собі. Тільки людина надає сенс речам, виходячи з своїх потреб та інтересів... Природа сама по собі не має цілі. Говорити про "сенс природи" безглуздя... Люди самі визначають сенс свого життя" (ст. 10-11).

3) Подібно пише й матеріаліст філософ Г. Самсонова ("Наука и религия", Москва, 1975, ч. 3, стор. 27-28).

4) Матеріаліст філософ М. Писманік пише: "Потреба зрозуміти, визначити сенс життя притаманна кожній дорослій особі... Щоб зрозуміти своє буття, треба спочатку усвідомити, що таке

любов, добро, щастя, обов'язок, совість, честь, свобода, відповідальність й інші моральні поняття" (Наука и религия. Москва, 1975, ч. 6, ст. 36).

Подібних висловлювань матеріалістів є досить багато.

Матеріалізм увесь час намагається посилатися на науку.

Коротенько розглянемо це питання з трьох точок погляду: а) матеріалізму, б) науки і в) християнства.

Питання сенсу поділимо на дві частини: 1) Питання сенсу існування Всесвіту і 2) Питання сенсу існування людини.

Відкіля взявся Всесвіт? Який сенс його існування?

Матеріалізм говорить, що Всесвіт існує сам по собі вічно, що існує *всюдисуща* матерія, якої є безконечна кількість. Матерія знаходиться у вічному русі і значить у вічних змінах. В процесі цього руху, матерія щось утворює, а потім знищує його і утворює щось інше і так безконечно. Матеріалізм говорить, що матерія хоч і вічна, але нікуди не прямує; вона сліпа і нерозумна, не ставить і не може ставити ніяких цілей; вона байдужа до всього, що відбувається. Ніякого сенсу існування світу нема. (Наука и религия, 1964, ч. 9, ст. 20). Цей же журнал з 1968 р. ч. 3 на стор. 10-11 пише, що природа сама по собі нерозумна і нездібна до цілеспрямованих дій... Природа сліпа, нерозумна і нічого не визначає наперед. Тільки людина, що має свідомість, здібна до цілеспрямованого самоствердження.

Антирелігійний журнал "Людина і світ", Київ, 1970, ч. 5 на ст. 21 пише: "Природа взагалі не ставить і не може ставити перед собою ніяких цілей."

Це — наука матеріалізму.

Але багато матеріалістів, глибше досліджуючи природу говорять інше. Напр. "Інженерний геній природи" (Знание — Сила. Москва, 1961, ч. 11, ст. 31). "Природа передбачає" (Наука и жизнь. Москва, 1964, ч. 2, ст. 78). "Природа мудро регулює" (Наука и человечество. Москва, 1964, ст. 344). "Все ураховане, передбачене природою" (Техника — молодежи". Москва 1967, ч. 5, ст. 35). Матеріаліст А. Григоренко в "Знання та праця, Київ, 1969, ч. 7, на ст. 6-8 пише, що природа розумна, винахідлива, творча, талановита, має прагнення і любить красу. Матеріаліст академік Г. І. Наан навіть пише: "Виявилось те, що розумність — властивість самої матерії" (Наука и религия. Москва. 1968, ч. 12, ст. 25).

Подібних висловів є також багато.

Кому ж вірити?

Чи нерозумна природа чи розумна?

Матеріалісти навіть нечесно підходять до питання сенсу. Напр. в "Книзі для чтения по марксистской философии. Москва. 1960, на ст. 48

написано: "Визнання всезагальної доцільності природи і суспільства направлене на примирення людини з несправедливою будовою суспільного життя".

Ми говоримо про доцільність в природі, а вони вставляють сюди "і суспільного життя". Доцільність в природі утворена Богом, а суспільне життя утворюється самими людьми (бож вони мають свободу волі). Це далеко не те саме, бо люди, маючи обмежений розум і з інших причин можуть і дійсно роблять багато неправильного, що особливо бачимо з суспільному житті.

А що говорить наука?

А наука говорить, що Всесвіт — це система, що він розвивається, еволюціонує за якимсь науці невідомим пляном. Та й матеріялісти говорять, що світ не просто існує, а розвивається від простого до складного, від нижчого до вищого.

Значить, якийсь плян є, але він невідомий ні науці, ні матеріялізму.

Християнство говорить, що Бог створив матеріяльний світ, щоб він розвивався, для чого Бог встановив природні закони, які діють розумно, але обмежені.

Ми не знаємо плянів Бога на вічність, але можемо припускати, що сенс існування матеріяльного світу — досягнення ним найскладнішого, найвищого стану, коли все підпорядкується Богові і Бог буде у всьому все (1 Кор. 15, 28).

Тепер друге питання: сенс існування людини.

Наука говорить — не знаємо, але урахувуючи особливе становище людини в світі, а також колосальні можливості людини, повинен бути якийсь сенс існування людини.

А щодо матеріялізму, то він говорить зовсім не те, що говорить про Всесвіт.

Матеріялізм говорить, що людина, як свідома істота, може і ставить певну мету свого існування. І, що цікаво, матеріялізм все бере з християнства (тільки без Бога).

Тут знову ми бачимо нечесність матеріялізму, бо він навмисно плутає питання: сенс і мета, а це різні речі.

Сенс повинен існувати ще до з'явлення людини, а мету кожна людина, маючи свободу волі, може ставити сама. Ця мета різна у різних людей: а) удосконалення і служіння іншим людям. б) слава, в) влада, г) збереження грошей й ін.

Матеріялістична книга "Людина і світогляд", вид. Академії Наук УРСР, Київ, 1963, на ст. 131 пише: "Вищим смислом життя є беззавітне служіння народів".

Але це саме говорить і християнство.

Згадаймо, покійний Митрополит Іларіон (Огієнко) увесь час підкреслював: "Служити народові — то служити Богові", тобто через служіння людям ми служимо Богові.

Християнство навчає, що людина "син і наслідник Божий (Гал. 4, 6-7) що вона повинна удосконалюватися до досконалости Бога (Матв. 5, 48) і служити людям (Матв. 253, 31-46).

Матеріялізм говорить, що його ідеї найвищі. Беручи все у християнства, він цим стверджує,

що в християнстві — найвищі ідеї. Але, щоб понизити християнство, він викривляє розуміння його, а то пише й просто неправду. Напр.

"Наука переконливо довела, що ніякої безсмертної душі нема (А от запитати їх: яка наука, чим і де довела? Прим. М. О.). Віруючі повинні добровільно відмовитись від радості творчости, від боротьби і перемог... від щастя любови... По суті висновок релігії полягає в тому, що земне життя людини не має сенсу... Християнська церква, напр., вважає гріхом... пристрасть до читання, повагу людей за їх розум, образу пам'яті померлих царів... переписку про кохання... За все це церква загрожує страшним судом, пекельними муками" (В. М. Кравець. "Наукова неспороможність і антигуманна суть моральних догм християнської релігії" Київ, 1975, стор. 25, 26, 32).

Доктор філософських наук О. Онищенко в антірелігійному журналі "Людина і світ", Київ, 1976 ч. 7 на стор. 20 пише: "Релігійний світогляд, що орієнтує людину на потойбічний світ, паралізує волю людини, знищує її активність, породжує невіру в свої сили і песимізм".

Тільки той, хто не знає або поверхово знає християнство, повірить, цим твердженням матеріялістів, бо християнство навчає, що призначення людини керувати матеріяльним світом (Бут. 1, 26, 28), що людина повинна удосконалюватися до досконалости Бога (Матв. 5, 48) і служити людям (Матв. 25, 31-46) аж до віддання свого життя за ближніх (Ів. 15, 13). Людина повинна боротися і переборювати все погане в собі і назовні себе.

Де тут невіра в свої сили?

Коли в Біблії пишеться про мізерність людини, то тут мається на увазі, що людина створена з "ніщо". Тут же скажемо, що матеріяліст академік Г. Г. Наан пише, що безконечність з ніщо може створити матеріяльний світ з усіма його законами (Бесконечность и Вселенная. Вид. Акад. Наук СССР, 1969, ст. 24).

Матеріялізм увесь час галасує, що християнство несе песимізм. А фактично песимізм несе матеріялізм з його наукою, що все, що існує в майбутньому буде знищене, а з'явиться щось інше, нове. Християнство ж навчаючи, що людина — син і наслідник Божий, навчаючи про вічне життя, носить ясно виявлений оптимістичний характер.

СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо щире співчуття Галині Яскевич членові ТОП-у Чікаго та її дочкам активним одумівкам Нелі й Ларисі Яскевич з приводу трагічної смерті чоловіка та батька на 51-му році життя. Афанас Яскевич помер від рани, нанесеної пострілом безвідповідальних осіб, що стріляли в людей для "розваги" з-поза межі фабрики, де Покійний працював.

Філія ОДУМ-у та ТОП Чікаго

ПОДВІЙНА МАСКА НАША МІСІЯ В АРАСІ²⁾

Самадові Бегранжі і Мустафі Джемілеву

Сніг розтає тепер в Джульфах,³
Наша мати сидить на південному березі,
Споглядаючи легкий плив ріки.
Наші кості зустрічаються в підводній течії,
Наша мати знає це і усміхається

Поет-дисидент з Росії шепоче мені,
Я пошепки відповідаю
Ми всміхаємось. Ми розходимось,
М'які крижинки пропливають між нами
Пасма хвиль накривають нас
Наші якорі тягнуть нас на дно річки
Наша мати дивиться на нас і усміхається

— Куди мені іти, товаришу? Питаю я,
Я був забитий раз у Туркестані в 1935 році,
Другий раз в Грузії в 1952 році,
Третій раз в Табрізі в 1953 році,
І четвертий раз в Тегерані в 1973 році.
Де кості наші знов зустрінуться?
Коли кісточки наші будуть перешіптуватися знов?

— Хіба час чи місце мають значення?
Ти згадуєш їх обох, але я сумніваюсь.
Чи не думаєш, що нам краще забути
І Шаха і Сталіна, і нехай наші
Потовчені кістки спокійно спочивають?
Ніч надходить, скажи мені, а якщо не можеш,
Давай знов зустрінемося,
Дамо нашим кісточкам ще одну можливість
Шепотіти одна до одної?

— Притишуй свій голос
— Стримуй свій голос
Вода записує наші голоси
— — — — —
Рух плечей наших занотовується
Будь герметичним, щоб поліція не зрозуміла

Наша мати дивиться на нас і усміхається

Ріка звучить, коли ти далеко від неї
Коли ти в ній — ріка мовчазна
Вона плине понад тобою, як поема без слів

— Забудьмо диктаторів на секунду
Ї про поезію подумаємо, товаришу!
Я хочу, щоб слова поеми віддзеркалювали поему.
Коли я думаю про слова
Диктатори входять; коли слова думають про
Поему, поезія входить; Я люблю сонце,
Яке думає про сонце; дерево, яке думає
Про дерево; й вони обидва думають про
Нас; шепочи, брате, шепочи!

— Вони застрелили мене вже після моєї смерти
Чи знав ти про це?

Вони вдавали, що я не вмер від катувань.
Чи знав ти про це?
Я пропонував покаятись
Але і тоді я був занадто небезпечним для них.
Чи знав ти про це?
Лише річка знає, що я тут
Мої кістки говорять до річки,
Так як твої слова промовляють до поеми
Річка тече через мене,
Так як поема плине через тебе

Наша мати дивиться на нас і усміхається.

Тінь пройшла понад світом.
Риби знають значення тіні,
Вони скоро втікають до моря

— Чи вони будують греблю над нашими кістками?
Чи є якийсь спільний проєкт позбутися мови?
Чи ми оті миші, яких вживають для майбутніх
відкриттів?

Може вже віки проминули?
Вони риють криницю над нашими серцями.
Ми раптово полинемо в небо
Зловимо вогонь в сонці
І спалимо землю в порох
І спалимо землю в порох

Наша мати дивиться на нас і усміхається

— Давай знову розчаруємось
Або краще
Давай знову зустрінемося

Переклав Юрій Криволап, мол.
березень 1978 р.

¹ Іранський поет, новеліст і критик. Народжений 1935 р.

² Річка між Іраном і Советським Союзом, в якій, згідно з чутками, топили дисидентів обох країн.

³ Прикордонне іранське місто.

ОДУМВЦІ!

**ГОТУЙТЕСЬ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ
В НАСТУПНІМ РОЦІ
30-ЛІТТЯ ОДУМ-У!**

"ЦЕ НЕ МОЖЕ СТАТИСЯ МЕНІ! . . . "

Згідно з недавно опублікованими звітами Міністерства Здоров'я США в 1977 році біля 43 мільйонів американців у більшій чи меншій мірі курили маріхуану. З них 16 мільйонів продовжує вживати її регулярно. Вживання маріхуани дітьми шкільного віку (12-17 років) збільшилося в 1977 році від 12.4% до 16.1%. Серед молоді 18-25 років 25%, курять маріхуану постійно, а 60% пробували вживати її принаймні раз. Після 35 років її вживає лише 7%.

Медицина стверджує, що маріхуана (або гашиш) впливає негативно на психічний стан та розумові здібності людини. Але це лише частина лиха. Бо більшим лихом є те, що приблизно 25% тих, що вживають маріхуану, з часом переходять до значно сильніших і згубних наркотиків. Ці поволи руйнують людину.

Живемо в часах, коли вживання наркотиків, алкоголю, різних небезпечних ліків, курення маріхуани і т. п. є реальними фактами в школах нашої країни. Дальшим наслідком цього лиха є брак дисципліни, збільшення хуліганства та злочинів, не говорячи вже про загальний занепад якості навчання. Щоправда в останньому часі також помічається деяке покращення стану в школах і повернення молоді до більш серйозної академічної праці і разом з тим відхід від вживання наркотиків, але це ще означає малі зміни і тому проблема наркотиків у школах далі залишається серйозною проблемою для суспільства.

Найбільш типічною реакцією батьків, коли говориться про ці проблеми, є: "Богу дякувати, це не моя дитина!". Але такі проблеми не стаються лише з дітьми "інших батьків". Вони непомітно підкрадаються до майже кожної дитини і можуть легко схопити її в залізні обійми. У школах, у товаристві друзів, під тиском чи заохоченням, спокуса "попробувати" чатує щодня. Тим більше, що вибір є широкий і легко доступний.

Більшість тих, що курять чи вживають наркотики, дуже вміло приховують свої нахили та добре вміють "водити за носа" своїх батьків чи вчителів. Брехня є нормальним явищем, вона є частиною життя наркоманів.

Все ж при більш уважнім спостереженні можна помітити типічні зміни в поведінці дітей, які можуть бути першими ознаками вживання маріхуани чи інших небезпечних "ліків". Подаємо їх для інформації.

1. Зміна в поведінці дитини. Раптові і різкі коливання настрою між легким і веселим до глибоко пригнічуючого.

2. Негативне ставлення до навколишнього, задикуватість, ворожість. Також подразливість, постійне незадоволення.

3. Зміна друзів, уникання колишніх друзів, уникання контакту зі старшими чи батьками, особливо після повернення з шкільних чи спортивних імпрез.

**
*

*Поле чорніє. Проходять хмари,
Гаптують небо химерною грою.
Пролісків перших блакитні отари...
Земле! як тепло нам із тобою!*

*Глибшає далеч. Річка синіє.
Річка синіє, зітхас, сміється...
Де вас подіти, зелені надії?
Вас так багато — серце порветься!*

1911—1918

**
*

*Яблука доспіли, яблука червоні!
Ми з тобою йдемо стежкою в саду.
Ти мене, кохана, проведеш до поля,
Я піду — і, може, більше не прийду.*

*Вже й любов доспіла під промінням теплим,
І її зірвали радісні уста, —
А тепер у серці щось тремтить і грає,
Як тремтить на сонці гілка золота.*

*Гей, поля жовтіють, і синіє небо,
Плугатар у полі ледве маячить...
Поцілуй востаннє, обними востаннє;
Вміє розставатись той, хто вміє любити.*

1911—1918

**
*

*Проса покошено. Спустило тихе поле.
Холодні дні з високою блакиттю.
Не повернуть минулого ніколи:
Воно пройшло — і вже здається миттю!*

*А скільки мрій було зеленою весною,
Як пінились вони, мов золоті потоки!
Вони спливли, і я один з тобою,
Високе небо — синє і високе.*

1911—1918

4. Зниження шкільних оцінок, брак мотивації, зацікавлення. Раптові моменти сварливості, звалювання провини на інших, вияви недовір'я до інших.

5. Зміна вигляду очей — дивиться, а не бачить — почервоніння очей, скляні очі, запах диму, подібний до прілого сіна чи паленої трави. Дивні телефонні виклики, секретні розмови по телефону.

"ПІСНІ УКРАЇНИ"

Таку назву дав провід міннесотського хору "Дніпро" (диригент — Микола Бринь, музичний дорадник — Кіра Цареградська, акомпанемент — Петро Цареградський) своєї найновішій платівці. Вона містить 14 пісенних позицій: 6 на 1-ій і 8 — на другій.

Що ми насамперед хочемо відзначити — це різноманітність і дуже влучний уклад репертуару — і це не тільки за характером самих мелодій, а й за способами та засобами виконання. Бож крім пісень, співаних цілим ансамблем "Дніпро", є пара пісень, виконуваних лише жіночою половиною хору, є дует (у 1-ій частині програми) і є тріо в 2-ій частині. Є пісні народні (в тому дві закарпатські) і є пісні індивідуальної творчості композиторів давніших і композиторів сучасних. Народні пісні представлені в обробітку М. Леонтовича, Ол. Кошиця (обидва визнані знавці народних пісень) і сучасних ентузіастів народної пісні: А. Авдієвського і Кіри Цареградської. Григорій Китагий представлений власною композицією на слова Т. Шевченка: "Встає хмара з-за лиману" (між іншим, "коронна точка" Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка).

Говорячи про різноманітність програми та її виконання, не можна оминати двох пісень (до речі — на думку автора цих рядків — найкращих мелосом і прекрасно виконаних), в яких основу становить сольова партія: це пісня "Степом, степом" (композ. А. Пашкевич, слова М. Негоди) і "Та піду я, піду" (закарпатська народна пісня, опрацьована І. Муртоном, на мішаний хор із фортепіяновим супроводом гармонізована Кірою Цареградською). У першій пісні сольову партію веде К. Цареградська (сопрано), а в другій — солістка-гість Л. Меекс (альт).

Обидві ці пісні справляють надзвичайне враження — недарма керівництво хору поставило їх на кінець програми: першої частини (перед перервою) — "Степом, степом" і на кінець концерту — "Та піду я, піду". Цікаво, що солістка Л. Меекс походженням естонка і в щоденнім житті української мови не вживає. Але співаючи українські пісні, вона так досконало вимовляє слова, так бездоганно доносить їх до слухача, що її можна вважати взірцем для всіх хористів (-ок) українців з роду.

Ми довше затримались на названих кінцевих піснях, бо — кажемо щиро — були зворушені не менше, ніж коли слухали їх уперше, два роки тому. Але й перша пісня "Покохались три тополі" (муз. В. Шаповаленко — К. Цареградська, слова Воротаря) нас захопила і мелодією, і текстом:

"Покохались три тополі
З буйним вітром в чистім полі
І пісень йому співають знов і знов.
Ті пісні зеленоокі
В трьох дівчат забрали спокій
І прийшла до них, до трьох
одна любов".

Приспів, що йде після кожної строфи, "розшифровує" — що то за така любов у трьох дівчат одночасно:

"То наша пісня, тільки пісня,
Що як веселка грає на травневім листі,
То наша пісня чарівна".

Звучить пісня чудово: відчувається, що і творчі композити, і виконавці-хористи на чолі з диригентом охоплені одним і тим самим мистецьким поривом.

Ми покищо відзначили пісні, сказати б так — "серйозно-сумовиті", високо підносячи їх звучання і вплив на аудиторію. Але на платівці є дві пісні жанру жартівливо-розвагового: "Утопта ла стежечку" — слова Т. Шевченка, музичний обробіток Ступницького і широко знана і люблена пісня "Ой устану я в понеділок" — муз. обробіток М. Леонтовича, слова народні. У 1-ій пісні заспів-сольо виконує Таня Вовк — представниця "молодого наробку" "Дніпра".

Гарно звучить бадьоро-бойова мелодія пісні "Уперед, хто не хоче конати" — муз. Л. Ревуцького, слова Павла Грабовського — революціонера ще царського часу. Хор виконує пісню з таким піднесенням, бравурно, що аж шкода стає, що вона така коротенька. А взагалі всі пісні платівки звучать без найменшого дисонансу чи якоїсь "неувязки: диригент і хористи весь час на високому поземі.

Черга сказати про дует "Кисєє мій" (перша стор.) і тріо "Червона Ружа" (на 2-ій стор. платівки). Автором музики обох пісень є сучасний композитор І. Шамо, але першу опрацювала для дуету невтомна Кіра Цареградська, вона ж і вела сопранову партію, а партію альтову співала Л. Меекс. Про цих першорядних співачок ми вже говорили, з нагоди їх участі як солісток в хорових піснях програми. Тепер вони виступили як самостійні виконавці дуету та тріо (у тріо третьою співачкою була донька Кіри Цареградської — Оленка) з таким же успіхом, даючи аудиторії високе естетичне задоволення.

Між іншим, у минулому "Кисєє мій" "Дніпро" співав як хорову пісню, й коли ми почули тепер цю пісню препаровану на дует, то нам показалося, що дует глибше і сильніше доносить до слухача ідею пісні: очевидно таке враження стало завдяки перфектному виконанню дуетниць.

Пора, як мовиться, "заокругляти". Авторів цих рядків, як недавньому активному членові хору "Дніпро", особливо радісно спостерігати не занепад (що — на жаль — не раз доводиться бачити) цієї вартісної мистецької одиниці, а дальший її ріст і розвиток.

Остання платівка, преторюємо, дає красномовний цього доказ, перевищуючи добором пісень та їх виконанням попередні (також добрі) платівки "Дніпра".

При цій нагоді подаємо адресу для охочих придбати платівку:

Ukrainian Chorus "Dnipro"
5716 — 46th Ave. South
Minneapolis, Minnesota 55417, USA

З першого липня були внесені деякі зміни до страхового пляну по безробіттю

**Якщо ви працювали
менше 20-ти тижнів
у минулому році,
то ці зміни можуть
відноситися до вас.**

У грудні 1978-го року Парламент змінив страховий плян по безробіттю. Зміни від 1-го липня 1979-го року означають, що дехто мусить працювати довше для того, щоб стати правомочним одержувати страхову допомогу по безробіттю.

**Ви працювали 20 тижнів
чи більше у минулому році?**

Якщо так, то цей закон не стосується. 20 тижнів праці дають вам право на одержання регулярної допомоги по

безробіттю, страхової допомоги на час хвороби та вагітності, а також одно-разової допомоги у 65 років.

**Це ваша перша праця, чи ви
уже працювали раніше
і повертаєтесь до праці?**

Взагалі, якщо це ваша перша праця, або якщо ви уже працювали раніше і знову приступили до праці після перерви в один рік, то лише після 20-ти тижнів ви зможете одержувати страхову допомогу по безробіттю. Однак, існують деякі винятки із цього правила, в залежності від роду занять протягом двадцятитижневого періоду.

**Ви одержували страхову
допомогу по безробіттю
у минулому році?**

Якщо ви одержували страхову допомогу по безробіттю у минулому році, а також,

якщо рівень безробіття у вашій місцевості не перевищував 11.5 процентів, то вам необхідно познайомитися з новим пунктом закону, що може стосуватися вашої справи.

Отже, незалежно від того, скільки тижнів ви одержували допомогу у минулому, стаж вашої практичної діяльності мусить бути не менше 20-ти тижнів, щоб знову мати право на одержування страхової допомоги по безробіттю.

**Канадський страховий плян
по безробіттю**

**Ми маємо справу
з людьми, які бажать
працювати.**

Employment and
Immigration Canada

Emploi et
Immigration Canada

Honourable Ron Atkey
Minister

L'honorable Ron Atkey
Ministre

Canada

РЕЗОЛЮЦІЇ НАДІСЛАНІ ПРЕЗИДІЄЮ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ СКЛАДОВИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ

ДО СИТУАЦІЇ В УНРАДІ

(Витяг з резолюцій 4-го Всеодумівського З'їзду
Старших Виховників ОДУМ-у, який відбувся 13-15
квітня 1979 року в Чикаго, Ілліной, США)

До Членів Секретаріату СКВУ
Крайових Центральних Репрезентацій
Міжкрайових Надбудов Крайових Організацій
— членів СКВУ
Рад та Комісій СКВУ

Президія Секретаріату СКВУ на своєму засіданні в дні 11-го серпня 1979 р. розглянула ситуацію на нашому громадському й церковно-релігійному відтинку у зв'язку з виступами В. Мороза та вирішила довести до відома складових організацій СКВУ таке:

1. Валентин Мороз і його родина, які були виселені зі ССРСР у висліді інтервенції урядових кіл США і поселились на терені США, під сучасну пору мають потрібні обставини й засоби для нормального прожитку й професійної праці на терені США. Це сталося завдяки великій жертвенності, виявленій широкою українською громадою супроти В. Мороза та його родини.

2. Звільнення В. Мороза викликало широкий розголос на сторінках преси й радіо, телебаченні в багатьох країнах західного світу. Урядові й політичні кола багатьох країн виявили багато уваги та дали докази доброзичливого ставлення до В. Мороза. Це допомогло поширити інформації в світі про відносини в ССРСР та поневолення українського народу.

3. Валентин Мороз висловив у дні 12-го травня 1979 року бажання виступати на терені США, Канади й Європи в співпраці з СКВУ. Президія Секретаріату СКВУ поробила заходи, щоб зустрічі В. Мороза відбулись по багатьох більших скупченнях українського поселення в США і Канаді.

4. Президія Секретаріату СКВУ не мала жадного впливу і не несе жадної відповідальності за цілу низку контрверсійних тверджень і заяв В. Мороза під час його публічних виступів.

5. Президія Секретаріату СКВУ запропонувала В. Морозові листом з 17-го червня 1979 р. цілу низку справ, у яких його співпраця з Президією Секретаріату СКВУ мала б допомогти ув'язненим українцям у ССРСР і їхнім родинам та посилити акцію, розпочату Президією Секретаріату СКВУ за деколонізацію ССРСР. Дотепер Президія Секретаріату СКВУ не одержала відповіді на вищезгаданого листа.

6. Президія Секретаріату СКВУ, інформуючи про це проводи наших складових установ та організацій, закликає їх і надалі вести всесторонню акцію допомоги українським політв'язням у ССРСР, їхнім родинам та цілому рухові українських дисидентів, щоб скріпити фронт солідарної постави української спільноти вільного світу та українських дисидентів, заманіфестований на III Конгресі СКВУ, і цим скріпити боротьбу за визволення українського народу.

Президія Секретаріату СКВУ

“Об'єднання Демократичної Української Молоді від початку свого заснування майже 30 років тому було єдиною організацією української молоді в діяспорі, що неухильно стояла на ґрунті ідей Української Народної Республіки та морально й матеріально постійно підтримувала Українську Національну Раду, як єдино правильну репрезентацію державницьких стремлень українського народу, яку вона виконувала на базі консолідації усіх самостійницьких українських політичних сил на еміграції.

З'їзд Старших Виховників ОДУМ-у, як найвищий керівний орган Об'єднання Демократичної Української Молоді, з великим жалем стверджує, що президент УНРеспубліки в екзилі п. Микола Лівіцький, проголосивши себе довічним президентом та розпустивши Українську Національну Раду, порушив законність та правопорядок устрою державних установ Української Народної Республіки. Цей нерозважний крок президента спричинює ще більший поділ політичних сил української діяспори і цим діє лише на користь нашому ворогові.

З'їзд Старших Виховників ОДУМ-у, висловлюючи своє неодобрення і протест проти безвідповідальних дій президента, сподівається, що його дії не знайдуть підтримки серед середовищ, які гуртуються під традиційним прапором Української Народної Республіки. Ми сподіваємося, що демократичні українські формації на еміграції знайдуть в собі досить сили, щоб відновити Українську Національну Раду на основі позної законности та політичної моральности, які є обов'язкою потрібні для згуртування всіх наших політичних сил у боротьбі за вільну і незалежну українську державу”.

ДО СИТУАЦІЇ В СКВУ

“З'їзд Старших Виховників ОДУМ-у стверджує, що III-ій Конгрес СКВУ не виконав свого призначення. Навпаки, він став лише плятформою для дальших партійно-політичних міжусобиць та закулісових розподілів влади, базованих не на основі здібностей та національної рації, а на основі приналежності до того чи іншого оунівського відламу. З'їзд уважає, що такий стан в СКВУ є регресом, а не прогресом та що це не принесе жадної користі для української визвольної справи”.

НЕ ЗАБУДЬТЕ

ВІДНОВИТИ
ПЕРЕДПЛАТУ

СВОЄЧАСНО!

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

ПРИВІТ ВАЛЕНТИНОВІ МОРОЗУ
В ДЕТРОЙТІ

Дорогий пане Мороз!

Вітаю Вас від ім. філії Об'єднання Демократичної Української Молоді ім. Симона Петлюри в Детройті.

Учора, слухавши Вас на пресовій конференції, я була зворушена Вашим висловом жалю, що Ваш син від восьми до сімнадцяти років виростав без батька, бо Вас жорстока советська влада відірвала від нього і посадила на довгі роки у в'язницю. Ми бажаємо, щоб Ваші дружина і син з'єдналися з Вами якнайскоріше! Як вислів нашої глибокої до Вас пошани, прошу прийняти від нашої філії ОДУМ-у подарунок для Вашого сина — оцей золотий тризуб. Бажаємо, щоб він, носячи його, виріс таким же українським патріотом як і Ви. А для пані Мороз і для Вас прошу прийняти нашу плитку як свідцтво нашої любові до України.

Ірина Смик

2-го червня 1979 р.

Ірина Смик і Марко Розгін із квітами вітають Валентина Мороза від одумівців філії ОДУМ-у в Детройті перед входом до Української Православної Церкви Св. Покрови.

Детройт, 2-го червня 1979

ПРЕДСТАВНИКИ ОДУМ-У ВІДВІДАЛИ НАДІЮ СВІТЛИЧНУ

На заклик Центрального Комітету Об'єднання Демократичної Української Молоді було зібрано відповідну суму грошей для передачі для дітей пані Надії Світличної, як Великодню Писанку.

Подарунок був переданий скарбником Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у в США, Євгеном Кальманом СВІП, разом із представниками філії ОДУМ-у в Трентоні Ліди Хоменко, Лілі Фат й голови філії Гриця Кревсуна.

Під час наших відвідин пані Надія Світлична коротенько поінформувала присутніх про життя в Україні, про її побут на засланні, звільнення й нарешті прибуття до Сполучених Штатів.

Нездовго після наших відвідин, пані Надія Світлична написала нам листа — подяку:

8-го травня 1979,
Філадельфія.

Дорогі Друзі!

Сердечно дякую Вам за щедрий дарунок для моїх дітей — Великодню писанку в сумі 750 дол.

Представники філії ОДУМ-у в Трентоні на відвідинках у Надії Світличної.

Зліва: Ліда Хоменко, Надія Світлична, Гриць Кревсун і Ліля Фат.

Травень, 1979 р.

Ансамбль бандуристів ОДУМ-у Чикаго на концерті з нагоди Українських днів.

3-го червня 1979 р.

З приємністю згадую нашу зустріч і вірю, що інтерес до України у Вас не згасне і її інтереси будуть основним мотивом у Вашому житті. Особливо приємно, що Україна, якої Ви в більшості не бачили, — для Вас не абстракція, а конкретні люди з її радощами й клопотами.

З щирою приязню

Надія Світлична

Подав Є. К.

ПРАЦЯ ФІЛІЇ ОДУМ-У ЧІКАГО

Філія ОДУМ-у Чикаго, не дивлячись, що вся праця відбувається не в своїм будинкові, який є в поганій школиці й тепер не вживається, провадилася нормально. Відбувалися регулярно сходи та проби мистецьких одиниць. З початку сезону, з осені 1978 року, керівництво ансамблю бандуристів та хор перебрала Євгенія Косогор. Марія Коновал з травня 1979 року взяла на себе обов'язок адміністратора ансамблю бандуристів, який нараховує понад 60 осіб.

Одумівці здобувають вищі ступені

Від часу прийняття нового статуту ОДУМ-у та введення ступенів старших виховників, які змушують юних одумівців працювати над збільшенням свого знання, вісімнадцять юних одумівців Чикаго здали якусь частину Другої проби ОДУМ-у, що складається з чотирьох частин. Наразі у філії

здали всі чотири частини — чотири члени. Більшість членів здало вже три частини та відбули виховно-вишкільні табори Юного ОДУМ-у.

У червні 1979 року, перед тим як вибратися на оселю ОДУМ-у "Київ", на табір виховників Юного ОДУМ-у, Олеся Коновал, Марта Кожно, Леся Смоляк і Неля Яскевич взяли іспити з одумівських проб та здали їх з дуже добрим успіхом.

Олеся Коновал здала іспит з частини 2-ої, Другої проби з Українознавства (історія, географія та література).

Марта Кожно здала Першу пробу та 2-гу частину Другої проби з Українознавства. Леся Смоляк здала Першу пробу та частинно Українознавство (історію й географію) з Другої проби.

Неля Яскевич здала також лише історію та географію з Другої проби ОДУМ-у. Лариса Яскевич, яка раніше здала іспит з трьох частин Другої проби, здала з дуже добрим успіхом частину 3-тю, останню, з "Суспільно-громадського вироблення" і тепер має ступень старшого виховника провідника.

Українські дні

Заходами філії УККА в Чикаго, до якої входить філія ОДУМ-у, розпочато 1976 року Українські дні. 2-го червня 1979 року на одній з вулиць Чикаго відбувалася виставка на протязі цілого дня українського мистецтва та продаж різних речей. Між ними й оду-

мівці виставили свій стенд, на яким показано у фотографіях грацію філії та продано різні речі, що були зроблені на сходах роїв ОДУМ-у.

З червня у повній аудиторії Лен Тек школи відбувся концерт українських мистецьких одиниць Чикаго. Від ОДУМ-у виступав ансамбль бандуристів. На тлі всього ансамблю бандуристи під керівництвом Василя Деркача виконали в'язанку українських мелодій, а бандуристи і хор, увесь ансамбль, під керівництвом Євгенії Косогор виконав пісню "Плавай, плавай лебедоньку" та з нагоди 40-річчя Карпатської України присвячену тій події пісню "Карпатські січовики" (слова Яра Слазуги, музика Григорія Китастого). Присутні, за їх добре виконання, нагородили бурхливими оплесками.

Виступ одумівців у Центрі Чикаго

У понеділок 18-го червня ц.р. українців перед американцями репрезентували в центрі міста дві мистецькі одиниці ОДУМ-у: танцювальний ансамбль "Метелиця" під керівництвом Івана Іващенко та струнний ансамбль, яким керує Віктор Войтихів. Імпреза відбулася в центрі міста на Дейлі сентер в обідній час, коло "ситі гол", недалеко від модерної відомої статуї Пабла Пікасо. Переважно, у гарний день, в той час, там на таких імпрезах тисячі людей. В цей день, як на зло, було холодно і почав накрапати дощ. Багато потенційних глядачів, що денно заповнюють площу під час сніду, побоялися літнього дощу.

Мимо того, була публіка і танцюристи ОДУМ-у виконали два танці. Їм акомпанювали Павло і Олексій Пошиваник на акордеонах. Струнний ансамбль виконав цілий ряд українських мелодій. Цю імпрезу звеличала своєю присутністю і коротким привітом українців мейор міста, перша жінка на цій пості, Джейн Берн. Українська молодь роздавала на площі різні летючки — інформації про українців та Україну. В середині будинку "Сивік сентер" побіч площі, де продовжувався виступ ансамблю, виставлено було жіноцтвом ООЧСУ творчість

українського народного мистецтва. Увечорі на телевізії було показано виступи одумівців, мейора разом з виконавцями та українську виставку. А в газеті "Чикаго трибюн" поміщено дві фотографії з тієї імпрези, на одній з групи танцюристів ОДУМ-у, та згадку про українців та ОДУМ в тій імпрезі.

Закінчення сезону

Для успіху праці філії Чикаго потрібно не лише ентузіазму до праці молоді, але й підтримки батьків. Сходини роїв та проби струнного ансамблю та ансамблю бандуристів впродовж 1978-79 сезону відбувалися в залах української православної парафії святого Володимира, де настоятелем є отець Федір Білецький. Танцювальний ансамбль "Метелиця" мав свої проби при українській католицькій парафії св. Йосифа.

16 червня 1979 року на закінчення сезону праці ОДУМ-у, перед вакаціями, було влаштовано для ансамблю бандуристів та всіх членів ОДУМ-у прийняття. Напитки та інші речі придбала управа філії, а харчі приготували одумівці та матері, яких діти чи й вони самі, беруть участь у праці філії. Смачні харчі для цієї вечірки приготували сестри Ліда, Світлана і Христя Тарасенко, Зіна Луппо, Рая Осійчук, Ліна Скиба, Марія Коновал, Олександр

Євгенія Косогор — керівник ансамблю бандуристів Чикаго з 1978 р.

дра Кочман, Ніна Деркач, Оксана Масловська та Параска Завертайло.

Око

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ТАБОРУ

Мій перший день табору був дуже довгий. Я приїхав з Елкгарту. Відразу ми почали ставити шатра. Тільки кілька хлопців помагали, бо інші приїхали після обіду. На таборі було кілька дівчат, але вони не помагали. Коли хлопці ставили шатра, дівчата знайомилися між собою. Лише хлопці скінчили і почали відпочивати, дівчата вже почали заносити їхню одежу до шатер.

Пізніше ми мали молебень. Але тільки він почався, як комендант мусів іти до телефону. Його заступник Андрій Шевченко теле-

фонував від границі. Він сказав комендантові, що його через границю не пускають, бо він сказав, що він буде тут працювати. Пізніше його пустили.

Потім ми мали гутірку про одумівську пресу. Після гутірки мали збірку. На збірці усі не знали що робити. Тому комендант зробив десь 5 збірок, щоб ми знали що робити на другий раз.

Після свистка на нічну тишу я пішов спати. Такий був мій перший день у таборі.

Юрій Швець

Елкгарт, США, 1978 р.

ВАТРА

Ватра в одумівському таборі є важлива і потрібна частина програми. Багато є роботи при будові ватри. Не можна будувати так собі раз, два... Треба мати плян і знання. Найперше, що треба зробити, це знайти відповідне місце. Це мусить бути просторе і відкрите місце. Треба назбирати дров. Мусять бути великі й малі куски. Треба обгородити місце ватри камінням і обкопати ровом. Ватри є різних форм, наприклад, індійське тіпі, криниця і інші. В середині ватри треба покласти солому або дуже дрібний хмиз, щоб було краще розпалювати. Треба також приготувати програму для ватри — скечі, жарти, співи. Спеціальна група виходить і запалює ватру. Всі тоді співають "Запалала наша ватра..." і після цього починається програма.

А. Візнюк, США

1978 р.

З ЖИТТЯ НА ТАБОРІ ВИХОВНИКІВ

Для мене цього року Виховний табір є цілком інший, ніж минулого року. Того року було багато легше. Коли ми всі приїхали, і привіталися, всі хлопці почали ставляти шатра. Тільки хлопці! Дівчата були зайняті говоренням. Минулого року на таборі у Нью-Йорку ми спали у бараках. Через те, що ми спимо у шатрах цього року, я дуже кашляю вночі, бо я маю алергію. Через це я цілу першу ніч не спав.

Юні бандуристи ОДУМ-у Чикаго — Мотя і Павло Пошиваник

Гурток "Сірі Вовки" біля шатра на виховно-відпочинковім таборі ім. Симона Петлюри".

**Перший ряд зліва: Тихон Сніг, Марко Щербань і Юрко Король.
Другий ряд: Володимир Мусій, Борис Харченко, Віктор Юхименко і Марко Розгін (виховник).**

Оселя "Україна", 24 липня 1979 р.

Інша причина, чому мені табір цього року є інакший, є та, що мені здається, що деякі особи у команді не люблять мене. Я того року мусів бути бунчужним дня. Зробив помилку, коли давав наказ, і цілий табір почав сміятися. Цього року я був перший бунчужний для хлопців. Мені здається, що хтось із команди хотів знову посміятися, але у цього року не зробив помилки. Також, у цього року, вже мусів бути дижурний два рази, хорунжий три рази, і вибраний вимивати ланьки два рази. Тільки один тиждень пройшов. Минулого року за два тижні я не мав так багато роботи.

Одного дня ми практикували впоряд і команду. Мене друг бунчужний запитав, чому у мене шнурки в черевиках не є зав'язані. Я йому сказав, що я забувся як. За те, що я так сказав, він мене заставив зав'язувати шнурки сто разів (п'ятдесят разів на кожній нозі).

Одна нова річ, яка мені не подобається цього року, є що ми мусимо співати, коли ідемо від табору до кухні. Хтось таке вдумав, що якщо хтось не буде співати, то та особа мусить спі-

вати сама перед таборовиками. Я це вже мусів робити два рази. Також я мусів перед усіма розказати, як я приготуюся спати. Я надіюся, що мені другий тиждень цього річного табору пройде гарніше.

Тарас Ліщина
Торонто, Онт., 1978

ПРИГОДИ НА ПРОГУЛЬЦІ

17 червня 1978 р. філія ОДУМ-у в Філадельфії зробила подорож до Аглеторп парку, щоб випробувати плавання на байдаках. На жаль, коли приїхали до того місця, де можна позичити човни, ми знали, що всі човни є затоплені і не можна їх вживати. Але це нас не розчарувало. Ми зразу вернулися до авт і поїхали додому.

Тільки жартую. Справді ми взяли м'яч для відбиванки й рушили в напрямку до відбиванкової площі. Але і тут нам не пощастило, бо вже хтось інший там грав у відбиванку і тому нам не було місця. Спочатку ми рішили грати у відбиванку на площі тенісу, але це не було цікаво і ми перешли грати на площі гольфу. Тут

було цікавіше. Так ми мали нагоду практикуватися до змагань на Одумівській зустрічі в 1978 р.

Трохи пізніше ми зустріли наших знайомих, які належать до Пласту. Ми з ними грали у відбиванку і, очевидно, ми виграли.

Після певного часу ми рушили додому, але вирішили ще заїхати до ресторану. Ми вибрали дуже гарний ресторан, де замовили піцу і содову воду. Їжа була смачна. Після того, як ми заспівали кілька гарних українських пісень, ми нарешті поїхали додому.

Наталія Гурська
Філадельфія, США, 1978

МОЛОДИЙ ЛІКАР

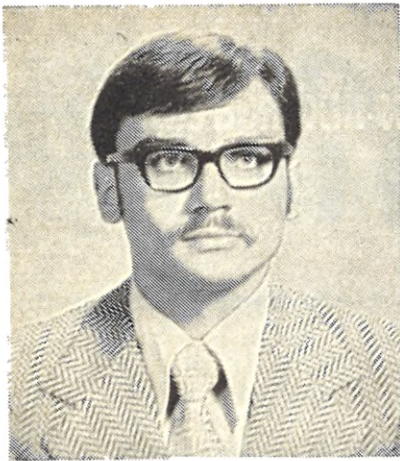
9-го червня 1979-го року диплом лікаря-хірурга отримав 26-літній Олександр Косенко.

Народився Олександр в Венецуелі, де й отримав початкову чотирикласову освіту. Року 1963 він разом з батьками прибув до США й, оселившись у Рочестері, Н. Й., в році 1971-ім з відзначенням закінчив середню школу імені Бенджаміна Френкліна. В роках 1971-1975 студіював передмедицину в Корнельському університеті (Ітака, Н. Й.), який закінчив з найкращими успіхами, а в роках 1975-1979 вчився в медичній школі Автономного університету міста Гвадалахари (Мексико), яку і закінчив з лікарським дипломом.

При церкві Св. Покрови УПЦ в США (Рочестер, Н. Й.) Олександр закінчив школу українознавства з похвальною грамотою. Приватно студіював музику й грає на піано, акордеоні й саксофоні. Грав в численних українських молодечих оркестрах. Як музикант роками співпрацював з відомою рочестерською танцювальною групою "Черемош" і іншими українськими громадськими й церковними організаціями.

Олександр Косенко вихованець молодечої організації ОДУМ, керівників і виховників якої завжди згадує з теплотою і вдячністю за виховані в ньому почуття відповідальності й гарт духу, що чимало допомогло йому в його науці.

У середній школі, починаючи від першого року початкової школи в Венецуелі і кінчаючи остан-

Д-р Олександр Косенко

нім роком у США, Олександр був завжди на почесній листі, був молодшим і старшим пралорносцем, був членом студентського уряду, членом Національного Почесного Товариства й президентом відділу цього товариства в його школі, отримав Ріджен Сколаршіп... Грав у копаного м'яча й отримав премію кращого спортсмена школи. 1-го червня 1971 року Рочестерським Відділом Синів Американської Революції був нагороджений грамотою й медаллю С.А.Р. Гуд Сітізеншіп.

У Корнельському університеті Олександр був співзасновником Української Студентської Громади й членом Інтернаціонального Студентського Уряду. Був спів-організатором й учасником величавого показу української культури в Корнельському університеті 5-го квітня 1975 року, про що писала англійська преса.

Олександр Косенко є членом Українського Народного Союзу (Відділ 285) та членом Української Кредитової Спільки в Рочестері, Н. Й.

Свою лікарську практику молодий лікар розпочав 1-го липня 1979-го року в Савт Балтімор Дженерал госпіталі.

Н. Н.

Батьки! Матері!
Чи Ви вписали своїх дітей до ОДУМ-у?

ЖЕРТВОДАВЦІ НА РАДІО-ПРОГРАМУ "МОЛОДА УКРАЇНА" В ТОРОНТО

від січня 1978 до серпня 1979 р.:

Олена і Юрій Лисики	\$225.00
Танцювальний ансамбль "Веснянка"	
кер. Микола Балдецький	200.00
Товариство одумівських при- телів в Торонто	200.00
Ольга і Петро Неліпи	110.00
Родини Маньків, Тур і Харченко О.	50.00
Віра і Андрій Ліщини	50.00
Євгенія і Тиміш Таборовські	50.00
Ніна Козій	50.00
п. Кукурудза	40.00

Продовження листи жертводавців у наступних числах.

За фінансову підтримку всім щиро дякує

Головна Виховна Рада Коша Старших Виховників ОДУМ-у в Канаді

СПИСОК

жертводавців на побудову Пам'ятника св.п. Митрополитові В. Липківському

(Друга листа)

\$250.00

Проф. В. Завітневич, І. і Я. Мартинович

\$200.00

Парафія св. Василя (Нью Кесел, Австралія)

\$100.00

М. Шабельник, К. Туркало, В. Бакало, п-ство Л. Гусак, Г. Онищенко, П. Віонов з дружиною, Парафія св. Вознесіння (Клифтон, Н. Дж.), М. і І. Курман, П. і Ф. Гуменюк, О. Манойленко, д-р М. Бояр з дружиною.

\$50.00

Г. Клименко, П. Дуткевич

\$30.00

В. Могучий з дружиною

\$27.49

С. Решетюк з дружиною

\$25.00

о. В. Іващук, О. Смолянський, М. Ковалевська, о. Т. Форостій, І. Праматанов, М. Мащак, А. Березівський, В. Томачук з дружиною, С. Глют з дружиною, П. Велечко з дружиною, Вол. Клименко з дружиною, А. Клименко з дружиною, І. Марченко з дружиною, А. Наконечний з дружиною, О. Головацький з дружиною.

\$22.00

О. Якім'юк

\$20.00

Б. Качуровський з дружиною, д-р З. Плітас, С. Бира з дружиною, А. Прядка з дружиною, Д. Калиновський з дружиною, Ф. Наконечний, М. Клименко з дружиною, М. Чербетко з дружиною, Г. Олещук, В. Кулак з дружиною.

\$10.00

М. Татарко, Г. Шерей, П. Курilenко, І. Робак з дружиною, А. Рачко з дружиною, Вол. Калиновський з дружиною, М. Романенко з дружиною, С. Звір з дружиною, Вол. Віонов з дружиною, А. Трубікін з дружиною, М. Стеців, М. Лещук з дружиною, Т. Тарахівський з дружиною, В. Кравс, мол., з дружиною, А. Зозуля з дружиною, В. Палюх з дружиною, В. Полегенький з дружиною, Ч. Сікоряк з дружиною, Є. Галік.

\$5.00

А. Загрибельний, С. Карп'юк з дружиною, Г. Неміровський, І. Купчик, І. Палінчак, П. Боднарчук з дружиною, М. Балінт з дружиною, Т. Шевчук з дружиною, М. Куратник з дружиною, Г. Лимар з дружиною, Пожертва (невідомий).

\$2.00

В. Федотюк, Ю. Зивітський, М. Шафтіц з дружиною

\$1.00

І. Гомичак.

О. Шевченко, скарбник

7 червня 1979

Учитель повертає учневі домашню роботу:

— Не знаю, як одна людина може наробити стільки помилок?

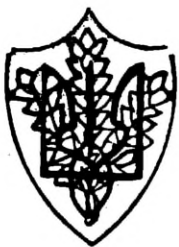
Учень

— То не я один, то ми вдвох з татом.

У доктора психіатра:

— А коли у вас зародилася думка, що ви собака?

— О, давно, ще тоді, коли я був щеням.

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

ЗАКІНЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

16-го червня цього року ми закінчили 6-ий рік навчання в українській школі ім. Т. Шевченка при катедрі св. Володимира в Торонто.

Кожного року ми отримували похвальні грамоти за відмінні оцінки. В 3-ій і 4-ій класах діставали нагороди за те, що багато прочитали українських книжок.

Дякуємо всім учителям за їхню працю і опіку. Хоч ми часом були нечемні і завдавали різні труднощі, вони завжди були терпеливі і старанно нас учили мову, історію і традиції нашого народу.

Ми будемо старатися і надалі продовжувати науку на курсах українознавства.

Оксана Родак і Оля Корець

Торонто

Друкуємо прізвища учнів (в класі було 21), які успішно закінчили 6-ту класу на відмінно і отримали похвальні грамоти:

Родак Оксана, Корець Оля, Микисор Марта, Вакуловська Ліда, Трохлюк Галя, Ємець Олександр, Решетняк Петро (всі семеро юні одумівці) і Шапка Павло.

**

Вишиває осінь на канві зеленій
Золоті квітки.

Квітки оживають і з дерев спадають
Жовті нагідки.

Яблука і груші падають на землю,
Боки, спини б'ють.

Люди їх збирають, у мішки ховають
Кури їх клюють.

Жито і пшеницю вже почастивали
Ціпом на токах.

І для добрих шлунків винувате зерно
Мелеться в млинах.

Бавляться дітками, бавляться квітками,
Моляться батьки.

Вишиває осінь на канві зеленій
Золоті квітки.

О. Олесь, 1910

Частина одумівського ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича (кер. В. Родак), разом з хористками з катедри св. Володимира, під час виступу на Українським Дні. Диригент Нестор Олійник.

Торонто, Онтаріо Плейс

7 липня 1979 р.
Фото Ів. Корця

Члени ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича виступають в павільйоні "Полтава" на "Каравані 1979".
Керівник ансамблю Валентина Родак.

Зліва: Тая Юхименко, Тая Дрозд, Марта Гільчук, Варвара Антик, Марія Критюк, Василь Корець, Дебі Сабадаш, Тая Світайло, Ліда Юхименко і Наталка Трохимович.

Фото Ів. Корця

Гурток "Русалки" на виховно-відпочинковім таборі ім. Симона Петлюри.

Перший ряд зліва: Ліда Юхименко, Тая Шумейко, Лена Гончаренко і Ліса Петруша.

Другий ряд: Наталя Коновал (виховниця), Софія Білінська, Наталя Притула, Наталя Швець, Наталя Коваленко і Валя Ситник (заступниця).

Оселя "Україна",
27 липня 1979 р.

ЗВЕРНЕННЯ

до любителів і шанувальників творчости

ВАСИЛЯ БАРКИ

Кураторія фонду для видання його творів: Юрій Шевельов (голова), Григорій Костюк, Юрій Луцький, Ярослав Падох, Омелян Прицак, Іван Фізер та Діловий комітет фонду: Людмила Волянська, Ніна Ільницька, Ярослав Клим, Ольга Кузьмович, Микола Лебедь, Орест Слупчинський — звертаються до Вас із проханням допомогти передплатами і пожертвами на Фонд — видати, з нагоди сімдесятиліття поета, його найбільший твір

"СВІДОК"

(повна назва: "Свідок для сонця шестикрилик")

Василь Барка — один з найбільших поетів Заходу; твори його вирізняються великою оригінальністю форми і позначені християнською релігійністю, чи ототожненістю доброти Христа, як висловився Юрій Лавріненко.

Василь Барка відомий теж як прозаїк нової християнської вісти й унікального стилю (його "Жовтий князь" має з'явитися французькою мовою у знаному в світі видавництві Галлімара), та як вдумливий есеїст і літературний критик.

Однак — і про це соромно навіть згадати — більша частина доробку Василя Барки ще не видана.

"СВІДОК"

це велика поема-роман; над нею автор працював понад 25 років; вона в горизонтальній — земній площині змальовує трагічні події на Україні впродовж доби двох воєн, а вертикально — донебесно — підноситься на крилах християнської віри до Творця.

Вона має 48 тисяч рядків, тобто чотири томи по 500 сторінок. Щоб видати таку монументальну працю, треба понад 35 тисяч доларів. Ясно, що цього великого видання не можна зреалізувати без щедрої допомоги громадських інституцій, церков та окремих громадян.

ALEX ELECTRIC LTD,
ALEX SCHIDOWKA

Industrial — Commercial — Residential

London, Ontario

Tel: 439 - 6747

ПЕРЕДПЛАТА на чотири томи становитиме 80.00 доларів.

Любителі творчости поета, що вишлють передплату, дістануть нумерований і підписаний автором чотиритомник. Жертводавці, що внесуть 100.00 доларів і більше, будуть відзначені у виданні як *прихильники*; жертводавці, що внесуть 500.00 доларів і більше, будуть відзначені як *добродії*; жертводавці, що внесуть 1.000.00 доларів і більше, — як *меценати*. Вашими пожертвами і передплатами здійсниться видання твору — містецького пам'ятника новітньої доби в житті українського народу.

Ініціатива видати поему "СВІДОК" вийшла від мешканців українського села в Глен Спей, під час відзначення 70-річчя поета, в жовтні 1978 року. На бенкеті учасники склали на фонд видання творів Барки чотири з половиною тисячі доларів.

Наклад видання — обмежений до числа передплатників; у книгарнях цього видання не буде.

ПЕРЕДПЛАТУ і **ПОЖЕРТВУ** висилати наkonto "Самопомочи" но.: 8907.

Пожертви можуть бути відтягнені від річного податку (но.: T:S:EO3VL).

Якщо зібраний фонд перевищить кошти видання "СВІДКА", залишена сума буде передана авторові на публікацію інших, досі не виданих його творів, або на побажання автора, буде вжита для перекладу його твору на англійську мову.

Українську пресу просимо довести наше звернення до відома широких кіл наших громад.

**Кураторія і Діловий Комітет
Фонду для видання творів Василя Барки**

Адреса на передплату і пожертви:

Self Reliance N. Y., The Svidok Publishing Fund
108 Second Ave., New York, N.Y. 10003, USA

Чеки виписувати на:

Self Reliance N. Y., Acct. # 8907
The Svidok Publishing Fund

ДО УВАГИ БАНДУРИСТІВ

**Якщо ви потребуєте чехол на бандуру,
можете замовити його у нас.**

Висилайте розмір бандури і 25 дол. завдатку.
Повна ціна чохла 40 дол. За два тижні ви дістанете його.

Маю також тверду протекцію для струн.

Замовлення присилати на адресу:

Mr. W. MURHA
17179 Woodbine
Detroit, Mich. 48219, USA
Tel. 1-313-533-7197

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1.

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за плани **7-8½%** різні щаднич.
- Дає малі і великі, особисті і моргеджові позички, в міру можливостей
- Має життєву асекюрацію на заощадження до \$ 2.000 на позички до \$10.000 після вимог КЮМІС
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду даром
- Дає різні фінансові поради
- Дає паспортні гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добрі кредитові звіти
- 27 років на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадить ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:

2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ГУМОР

**

Жінка повернулася від лікаря, чоловік питає.

— Ну й що сказав лікар про твої ноги?

— Та сказав, що чи не могла б їх уже хоч раз помити.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

З похорону п. К. Шевчука, Торонто, Канада, передав Ф. Войко	\$100.00
Гая Яскевич, Чикаго, США	25.00
Анатолій Білоцерківський, Ляшін, Кве., Канада	11.00
Олесь Смолянський, Бетлегем, США	7.50
Петро Гурський, Четельгем, США	7.50
В. Шийка, Клівленд, Огайо, США	7.50
М. Кузьменко, Місісага, Онт., Канада	6.00
А. Полець, Міннеаполіс, США	6.00
Д-р Ганна Янішевська, Торонто, Канада	5.00
Григорій Шкребець, Чикаго, США	5.00
Яків Тесля, Торонто, Канада	5.00
Тарас Орел, Арізона, США	4.50
Михайло Гава, Торонто, Кан.	4.50
М. Колькін, Гамільтон, Онт. Канада	2.50
Василь Косогор, Чикаго, США	2.50
Семен Василенко, Чикаго, США	2.50
О. Куриленко, Австралія	2.50
Д. і М. Хребто, Ст. Кетеринс, Онт., Канада	2.00
Варвара Логин, Гамільтон, Онт., Канада	2.00
Ю. Лохвини, Норвал, Канада	1.00

ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Оксана Метулинська, Ст. Кетеринс	1
О. Пошиваник, Чикаго	1
І. Нитченко, Австралія	1

Всім Вам щиро дякуємо.

Ред. і адмін. "М. У."

**

На концерті один чоловік звернувся до свого сусіда й почав критикувати співачку:

— Який жахливий голос! Ви не знаєте, хто вона?

— Знаю, — відповів той. — Моя дружина.

— О, вибачте! Голос у неї не такий уже й поганий, але ця пісня справді жахлива. Хотів би я знати, який нездара її написав?

— Я написав, — почулося у відповідь.

ROCHESTER FURNITURE

CO. LTD.

ТРИ ВЕЛИКІ КРАМНИЦІ

Великий вибір хатніх меблів: вітальень, спальень, їдальень, холодильники, пральні машини, електричні і газові печі, телевізори, радіо.

TORONTO CENTRAL

423 College St. W. - Tel. 364-1434

TORONTO WEST

1121 Dundas St. W. - Tel. 535-1188

MISSISSAUGA

2150 Dundas St. E. - Tel. 276-4390

**

Чоловік до жінки:
— Що сталося з моєю бритвою, вона зовсім тупа
— Не перебільшуй, я лише одну консерву нею відкрила.

РОЗУМНЕ СЛОВО

Геній, дух, характер народу виявляється в його прислів'ях.

Ф. Бекон

Знаємство з думками ясних умів це чудова справа: вона запліднює розум і розвиває думку.

І. Гердер

Щодня слід прослухати хоч одну пісеньку, подивитися на гарну картину і, якщо можливо, прочитати хоч один мудрий вислів.

В. Гете

Ми були б дуже розумними і дуже щасливими людьми, коли б багато старих істин, що стали вже прислів'ями або прикрашають наші букварі й прописи, перестали бути для нас мертвими, утертими словами.

Д. Писарев

Корисні іспити треба говорити й повторювати якнайчастіше.

П. Бауст

Прислів'я це плоди досвіду всіх народів і здоровий розум усіх віків, перекладені у формули.

А. Риварол

Ціна 1.00 дол.
в США і Канаді

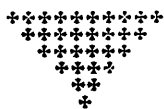
If not delivered please return to:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M"

TORONTO, ONT., CANADA

M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ **ALASKA Fuel Ltd.**

2438 St. Clair Ave. West

Toronto, Ont.

M6N 1L2

24-годинна скоро і солідна
обслуга!

Чищення і направа форнесів
безплатна.

Телефонуйте вдень і вночі!

Tel.: 769-4133

769-4134

Обслуга гарантована!

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР

чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів

як також різних фасонів
і кольорів
СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

2351 W. Chicago Ave. — Chicago, Ill. 60622 — Tel.: (312) 489-0520

видає 6% дивіденди на звичайні ощадностеві конта

- Каса "САМОПОМІЧ" видає різні роди сертифікатів від 6.5% до 10% дивіденди
- Каса видає всі роди позик на вигідні умови.

ФІЛІЇ "САМОПОМОЧІ":

На півдні міста:

1923 W. — 51st Street
Chicago, Ill. 60609
Tel.: 476-9435

На північному заході:

5000 Cumberland Road
Chicago, Ill. 60656
Tel.: 625-9830